

**A VESZPRÉMI SZC JENDRASSIK – VENESZ TECHNIKUM
SZAKMAI PROGRAM**

2021

VESZPRÉMI SZC JENDRASSIK-VENESZ TECHNIKUM
8200 VESZPRÉM, MÁRCIUS 15. U. 5.

MÓDOSÍTÁS: 2021.05.19

TARTALOMJEGYZÉK

I. Nevelési program	4
1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai.....	4
1. 1. Az iskola főbb funkciói.....	4
1. 2. Alapelvek, az iskola nevelési – oktatási céljai	4
1. 3. Feladatok, eszközök, eljárások.....	10
2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	12
3. A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok.....	14
• Egészséges életmódra nevelés	14
• Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok.....	14
4. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok.....	17
• A közösségfejlesztés szinterei:.....	17
• A tanórán megvalósítható közösségfejlesztés:.....	18
• A tanórákon kívül a felnőttek által szervezett foglalkozások:	20
• A tanórákon kívül diákok által szervezett tevékenységek:	20
• A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai:	21
• Az iskola, mint nagyközösség:.....	21
• A szabadidős foglalkozások közösségfejlesztési feladatai:	22
5. Az oktatók helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	23
• Az oktatók helyi intézményi feladatai	23
• Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	26
6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje.....	30
• Sajátos nevelési igényű tanulók	30
• A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók fejlesztése	31
• A tehetségek, képességek kibontakoztatása:.....	32
• Végzettség nélküli iskolaelhagyás – Lemorzsolódás.....	32
• Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók	36
7. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje.....	38
8. A szülő, a tanuló, a oktató és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái	39
• Az iskola, a szülők és a tanulók együttműködésének formái:	39
9. A tanulmányok alatti vizsgák.....	42
10. Az alkalmassági vizsga, a felvétel és az átvétel helyi szabályai	42
• A felvétel szabályai	42
• Az átvétel szabályai	43
• Az átvétel szabályai – alapvizsgához kötött képzéseknél	44
• Átjárhatóság	44
11. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai tevékenység..	45
II. Egészségfejlesztési program.....	46
III. Oktatási program	52
1. Tartalmi szabályozók	52
2. Közismereti kerettantervek, helyi tanterv, a kötelező és a szabadon választható tanórai foglalkozások	52
3. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai	53

4. Óratervek, prioritások az óratervekben, a csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei	58
5. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja	59
6. Az egészségnevelés és környezeti nevelés elvei	59
7. A választható érettségi vizsgatárgyak megnevezése, amelyekből a középiskola tanulóinak közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítését az iskola kötelezően vállalja	60
8. A középszintű érettségi vizsga témakörei	61
9. Emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítés, szabadon választható tanórai és tanórán kívüli foglalkozások:	61
10. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	62
11. A tanulók tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja	63
12. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei	66
13. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek	68
14. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	70
15. Szakmai program a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő, sajátos nevelési igényű tanulók, illetve a képzésben részt vevő fogyatékkal élő személyek segítésére. Új.	72
16. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag	75
17. A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek	75
IV. Képzési program	76
• Ágazati alapoktatás megszervezése	76
• Szakirányú oktatás	76
• Oktatás szervezés elvei	76
• Oktatás tartalmi kérdései	77
• Az iskola óratervei	78
Érvényességi rendelkezések	79
1. számú melléklet - A tanulmányok alatti vizsgákra vonatkozó helyi szabályzat	80
2. számú melléklet - Az érettségi témakörei és követelményei	80
3. számú melléklet - Óratervek	80
4. számú melléklet - Képzési programok	80
Érvényesítő rendelkezés	81

Intézményvezetői köszöntő

Tisztelt Érdeklődő, kedves Olvasó!

Ön a **Veszprémi SZC Jendrassik – Venesz Technikum** szakmai programját tartja a kezében, amely meghatározza iskolánk pedagógiai és szakmai munkáját a következő években.

A társadalmi és gazdasági változások új kihívások elé állítják iskolánkat. Ezeknek csak akkor tudunk megfelelni, ha pedagógiai programunkat úgy alakítjuk ki, hogy figyelembe vesszük környezetünk változásait. Erre törekedtünk, amikor az egyes fejezeteket kidolgoztuk.

Ennek során értékeltük a korábbi pedagógiai programunkat, hogy az erősségeit megtartsuk, és a gyengeségeit kijavítsuk. Emellett tanulmányoztuk a törvényi előírásokat, és az ezekhez kapcsolódó rendeleteket. Átgondoltuk iskolánk múltját, hagyományait, tárgyi és személyi feltételeit, a rendelkezésünkre álló erőforrásokat, és mindazt, ami meghatározza pedagógiai és szakmai tevékenységünket. Vallom, hogy minden gyereknek meg kell adni a lehetőséget, hogy a változó világ számára egészséges, fontos és képzett felnőtté válhasson, aki hisz és bízik önmagában, energikus, felelősséget érez környezete és embertársai iránt.

Remélem, hogy közös munkánk eredményeként megszületett szakmai programunk vezet minket a jövőben céljaink eléréséhez, és az iskola iránt érdeklődők kellő információt kapnak iskolánk tevékenységéről. Szakmai programunk alapja az ezt megelőzően készült pedagógiai programunk.

Veszprém, 2020. 09.01.

Gulkai László igazgató

I. NEVELÉSI PROGRAM

1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

1. 1. Az iskola főbb funkciói

Az iskola egyik fő feladata a **tanítás**, a szükségesnek tartott, hivatalosan szükségesnek minősített tudás közvetítése, az adott kor műveltségi anyagának és az erkölcsi értékeknek az átszarmaztatása.

Az ember társas lény, életfunkcióinak sokaságát nyilvánosan, társak jelenlétében gyakorolja. A növekedés, a nevelődés nem más, mint a társiasság, a szocializáció folyamata. Az iskola – más közösségi intézményekkel együtt – helyszíne, színtere a funkciógyakorlásnak.

A fenti funkciók gyakorlása közben – nem akarva is – nevel az iskola, megvalósítva a személyiségformálás feladatát is.

Az iskola, mint közösségi intézmény társadalmi irányítás alatt áll: funkcióit akkor tudja a legkiteljesedettebben megvalósítani, ha a helyi társadalom veszi birtokába. Ennek megfelelően kap helyet a feladatok között a hagyományápolás és a hazafias nevelés.

Ugyan a nevelés nem osztható különböző részterületekre, mégis kiemelten kell foglalkozni az egészséges életmódra nevelés feladataival. Ezt indokolja az a tény is, hogy Magyarország lakossága a statisztikai kimutatások szerint nem fordít kellő figyelmet egészségének megőrzésére, illetve javítására. E feladat megoldását az elméleti oktatáson felül a tanárok példamutató magatartása eredményezheti.

Iskolánk jelentős szerepet tölt be a szakmai képzés területén is, ezért segíteni kell a szakma- és munkaszereket kialakítását a tanulóknban.

1. 2. Alapelvek, az iskola nevelési – oktatási céljai

A nevelési célok intézményi szintű tudatos követése, valamint a hozzájuk rendelt feladatok végrehajtása és végrehajtatása az intézményi pedagógiai kultúra és a színvonalas pedagógiai munka meghatározó fokmérője, a pedagógiai-szakmai ellenőrzés egyik fontos kritériuma. A nevelési célok áthatják a pedagógiai folyamat egészét, s így közös értékeket jelenítenek meg. A célok elérése érdekében a pedagógiai folyamatban jelen kell lennie az ismeretszerzés, a

gyakoroltatás-cselekedtetés mellett a példák érzelmi hatásának is. A NAT-ban megfogalmazott elveket és feladatokat figyelembe véve a nevelési céljainkat a következők szerint határozzuk meg:

- **Az erkölcsi nevelés**

A tanulóban kialakul a kötelességtudat, érti egyéni és közösségi (társadalmi) felelősségének jelentőségét. Felismeri, hogy az egyes törvények és társadalmi egyezségek általában azért érvényesek, mert saját magunk által választott etikai elvek követésén alapulnak. Megérti és belátja a normakövetés társadalmi jelentőségét és a normaszegés következményeit. Ismer közösségi egyezéseket és normákat, képes egy-egy közösség etikai elveinek felismerésére és a különböző kultúrák etikai elveinek összevetésére. Érti az etikai elvek, a normák és a törvények kapcsolódását. Képes értékkonfliktusok felismerésére, ismer eseteket, példákat értékkonfliktusok kezelésére.

- **Nemzeti öntudat, hazafias nevelés**

Megnevez és felismer magyar történelmi személyiségeket, feltalálókat, tudósokat, művészeket, sportolókat, tudatosul benne munkásságuk (egyetemes) jelentősége. Ismeri a szakmája fejlődésével kapcsolatos fontosabb magyar találmányokat, a szakmájában ismert kiemelkedő magyar személyiségeket. Tisztában van nemzeti ünnepeink jelentőségével, kontextusával, hagyományaival. Részt vesz a nemzettel, a hazával való érzelmi azonosulást erősítő tevékenységekben. Ismeri a népi hagyományokon és vallási gyökereken alapuló éves ünnepkört, van tapasztalata ezekhez kötődő szokásokról. Ismeri lakóhelye és iskolája környékének természeti és kulturális örökségét, tisztában van a helytörténeti események főbb állomásaival. Ismer az UNESCO kulturális örökség kincséhez és a magyar örökséghez tartozó kiemelkedő jelentőségű hazai természeti és kulturális értékeket. Tájegységekhez kötve is ismer hungarikumokat. A hagyományos (népi) életmód, szokások megismerésén keresztül értékeli ezek fenntarthatósággal kapcsolatos szerepét. Ismeri a nemzeti kultúrák jelentőségét, tiszteli a különböző népek és kultúrák hagyományait.

- **Állampolgárságra, demokráciára nevelés**

A tanuló érti az egyén felelősségét a közösség fenntartásában és a normakövetésben. Ismeri alapvető állampolgári jogait és kötelességeit. Ismeri a normaszegések társadalmi jelentőségét, képes az antidemokratikus eljárások, a korrupció és a hatalmi visszaélések veszélyével kapcsolatban érvelni. Ismer a demokratikus jogok fenntartásáért küzdő

szervezeteket, és tud példát hozni az ENSZ és az Európai Unió ezzel kapcsolatos tevékenységére. Gyakorolja jogait és kötelességeit szűkebb környezetében, ismeri és tiszteli szűkebb közösségei tagjait, törekszik a jó együttműködésre az együttélésben. Képes a helyi közösségekkel való együttműködésre, ismeri a civil szervezetek működési formáit és lehetőségeit.

- **Önismeret és a társas kapcsolati kultúra fejlesztése**

A tanulóban tudatosul, hogy számos olyan mindennapi élethelyzet van, ahol az ember személyisége alapvető befolyással bír céljai elérésére, a társas kapcsolatainak alakítására, feladatainak elvégzésére. Tisztában van a társas kapcsolatok építésének lényegével, és az emberi együttműködés lehetőségeivel. Rendelkezik a harmonikus (társas) kapcsolatok kialakításához megfelelő ismeretekkel, készségekkel, empátiával; ez jellemzi a tőle különböző embertársaival való kapcsolatát is. Tud különbséget tenni az ideális és a reális énkép között, és tisztában van azzal, hogyan befolyásolhatja a társas környezet az önmagáról alkotott képet. Felismeri a normakövetés szerepét, fontosságát.

- **A családi életre nevelés**

A tanuló tudatosan készül az örömteli, felelősségteljes párkapcsolatra, a családi életre. Jártas a munkaeszközök célszerű, gazdaságos használatában, kialakítja egyéni, eredményes munkamódszereit. Megismeri a háztartásban, közvetlen környezetében alkalmazott, felhasznált anyagokat (különös tekintettel az egészségkárosító anyagokra). Képes önálló életvitelét, önmaga ellátását megszervezni. Képes szükségleteit tudatos rendszerezésére, rangsorolására, megismeri a takarékoság-takarékoskodás alapvető technikáit. Ismeri a családtervezési módszerek alkalmazásának módját, ezek előnyeit és kockázatait, tud ezzel kapcsolatban információkat keresni és azokat döntéseiben felhasználni. Tud információkat szerezni a szexuális problémákkal kapcsolatban, ugyanakkor képes felismerni egyes információforrások veszélyeit. Tudja, hová fordulhat krízishelyzetekben. Képes tájékozódni a gyermekszülést és az örökbefogadást érintő kérdésekről. Érti a családnak a társadalomban betöltött szerepét. Érti a családtagok felelősségét a család egységének megtartásában, belátja a szerepek és feladatok megosztásának módjait, jelentőségét. Értelmezi a szülői és gyermeki felelősség fogalmát, tiszteli a különböző generációk tagjait.

- **A testi és lelki egészségre nevelés**

A tanuló tudja, hogy környezetünk is hatással van testi és lelki egészségünkre, ezért igényévé válik környezetének tisztán tartása, szépítése és a személyes higiéné. Képes egészséges étrend összeállítására, ismeri a mennyiségi és minőségi éhezés, valamint az elhízás kockázatait. Tájékozott az e témakörben meglévő elemi lakossági szolgáltatásokról, azok használatáról. Ismeri a kultúra szerepét a lelki egészség megőrzésében. Képes stresszoldó módszereket alkalmazni, választani. Tudatában van annak, hogy életvitelét számos minta alapján, saját döntéseinek sorozataként alakítja ki, és hogy ez a folyamat hatással van testi és lelki egészségére. Ismeri az egészségre káros, szenvedélybetegségek kialakulásához vezető élvezeti szerek használatának kockázatait, tudatosan tartózkodik ezektől. Ismeri a rizikófaktor fogalmát, képes értelmezni erre vonatkozó információkat. Tudja, milyen szakemberek segítenek testi és lelki egészségünk megőrzésében és helyreállításában. Tud a gyász szakaszairól és az ilyenkor alkalmazható segítő technikákról, ismeri a hospice-szolgáltatás fogalmát. Képes értelmezni a gyógyszerekhez tartozó betegtájékoztatót. Ismeri az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés módját, képes tájékozódni a betegjogokról és az orvosválasztás lehetőségeiről. Tisztában van a védőoltások szerepével, ismeri ezek alapvető hatásmechanizmusát, tud példákat sorolni védőoltásokra.

- **Felelősségvállalás másokért, önkéntesség**

A tanuló felismeri, ha szűkebb vagy tágabb környezetében egyes emberek vagy csoportok segítségre szorulnak. Az adott helyzethez és lehetőségeihez mértén kötelességének érzi a segítségnyújtást, és próbálja ebbe társait is bevonni. Egyes helyzetekben képes felelősséget vállalni másokért (társaiért, a környezetében élő rászorultakért), és vállalásaiért helyt is áll. Felismeri, hogy a beteg, sérült, fogyatékkal élő embereken egyes helyzetekben kötelessége segíteni. Tisztában van az önkéntesség értékével, jelentőségével, formáival.

- **Fenntarthatóság, környezettudatosság**

A tanuló érti a fenntarthatóság, illetve a fenntartható fejlődés különbözőségeit. Konkrét példákon keresztül érti, hogyan függ össze a fenntarthatóság három vetülete (a gazdaságossági, a környezeti és a szociális fenntarthatóság) globális problémákkal. Belátja, hogyan vezetett az emberiség tevékenysége környezeti problémák kialakulásához, érti ezek kockázatát és látja ezzel kapcsolatos felelősségét. Képes fokozatosan megérteni és értelmezni egyes globális problémák és a lokális cselekvések, valamint az egyéni életvitel közötti

összefüggéseket. A tanulóban felelősség ébred abban, hogy saját életvitelével legyen tekintettel a fenntarthatóság kritériumaira. Képes a fenntarthatósággal kapcsolatban információkat keresni és értelmezni. Érti a nemzetközi összefogás jelentőségét a fenntarthatósággal kapcsolatban.

- **Pályaorientáció**

Tudatosul a tanulóban, hogy élete során többször pályamódosításra kerülhet sor, ezért is van jelentősége a folyamatos tanulásnak, önképzésnek. Megfelelő ismeretekkel rendelkezik tervezett szakmájával, hivatásával kapcsolatban munkaerő-piaci lehetőségeiről, munkavállalói szerepéről. Felkészült az álláskeresésre, tisztában van azzal, milyen személyes tulajdonságokkal, ismeretekkel, gyakorlatokkal és képességekkel rendelkezik. Érti, hogy ezek közül melyek piacképesek, és melyek állnak kapcsolatban az általa kitűzött céllal, illetve, hogy a munkáltató érdeklődését melyek keltik fel igazán. Képes önéletrajzot készíteni, vagyis képes írásban összegezni céljait, képességeit, végzettségét, felkészültségét és mindazt, amit az alkalmazónak egy konkrét állással kapcsolatban nyújtani tud. Egyéni és csoportos teljesítményének növelését is szem előtt tartja.

- **Gazdasági és pénzügyi nevelés**

A tanuló rendelkezik ismeretekkel az Euro-övezetről, a valutaforgalomról, a tőzsdeindexről, a GDP-ről és ezek hatásairól az ő személyes életében. Törekszik arra, hogy a fejlődési, megélhetési, biztonsági, önérvényesítési, társas szükségleteit minél magasabb szinten, tartalmasabb életvitelben elégítse ki. Érzékeli az anyagi és a kapcsolati tőke értékét és szerepét a társadalomban. Képes eligazodni pénzügyi és közgazdasági fogalmak között. Képes információkat keresni és értelmezni különböző egyéni pénzügyi döntésekkel (pl. befektetések, hitelek) kapcsolatban. Kellő ismerettel rendelkezik ahhoz, hogy számlát nyisson és azt használja.

- **Médiatudatosságra nevelés**

A tanuló tudatosan választ a tanulását, művelődését és szórakozását segítő médiumok között. Képes a média által alkalmazott figyelemfelkeltő eszközöket, képi és hangzó kifejezőeszközöket értelmezni, médiatartalmakat használni, megfelelő kommunikációs stratégiával rendelkezik a nem kívánatos tartalmak elhárítására.

- **A tanulás tanítása**

A tanuló megtanul jegyzetelni, képes kiemelni a lényegét a hallott vagy az olvasott szövegből. Képes saját tanulási stílusának, erősségeinek és gyengeségeinek megfelelő tanulási stratégiák kialakításával önálló tanulásra. A tanuló ismeri az időmenedzsment jelentőségét, alkalmaz ezt segítő technikákat. Képes a különböző információkat különböző formában feldolgozni és rendszerezni, használ tudásmegosztó és tudásépítő platformokat. A tanulás folyamatában gyakorolja a szóbeli, az írásbeli és a képi kifejezés különböző formáit. Tud különböző természeti és társadalmi jelenségeket megkülönböztetni, összehasonlítani; alkalmazza a különböző tantárgyakban szerzett ismereteit ezek értelmezésében.

- **Korszerű és sokoldalú általános műveltség biztosítása**

Az általánosan művelő képzési szakasz egyik legalapvetőbb célja. Magában hordozza a különféle műveltségi területek magas szintű megismertetését, az anyanyelvi kultúra elsajátítását, a kommunikációs készség fejlesztését, az informatikai eszközök használatát, az idegen nyelven történő kommunikációt, a humán és reál értékek egyenrangúságának elfogadását.

- **Korszerű szakmai műveltség biztosítása**

A szakképzési szakasz legfontosabb célja. Az általános, jól mobilizálható szakmai műveltség biztosításán túl nagyon fontos az adott gazdasági környezetben gyorsan és könnyen hasznosítható speciális szakmai ismeretek elsajátíttatása, amely a munkaerőpiacon keresetté teszi az iskolánkban végzetteket.

Iskolánk a nevelési-oktatási célok meghatározásánál figyelembe veszi azt is, hogy a tanulók a középfokú nevelés-oktatás szakaszának technikumi vagy szakképzőiskolai képzésében vesznek-e részt. Eszerint a technikum általános célja, hogy érvényesítse a humánus értékeket, közvetítse az egyetemes és nemzeti kultúra alapértékeit, testi és lelki egészségre törekvő, az emberi kapcsolatokban igényes felnőtteket, demokratikus elveket követő állampolgárokat neveljen, akik képesek a társadalmi, gazdasági, technikai változások követésére és az ezekhez alkalmazkodó cselekvésre. A technikumban elért tanulási eredmények megteremtik a lehetőséget, hogy a jó tanulmányi eredménnyel végzettek a szakmai vizsgájuk eredményének beszámításával tovább tanulhassanak felsőoktatásban azonos ágazaton belül.

A szakképzőiskolai képzésben különös hangsúlyt helyezünk arra, hogy a tanítási-tanulási folyamat megalapozza és tovább fejlessze a tanulók képességeit, motivációit az egész életen át tartó tanuláshoz; beépítse a Nemzeti alaptantervben megfogalmazott tudásértelmezést, és ennek megfelelően az egész tanítási-tanulási folyamatot a szakmatanuláshoz nélkülözhetetlen kompetenciák fejlesztésének szolgálatába állítsa. Mivel a szakképző iskolában és a technikumban is ágazati alapoktatás történik a képzés első szakaszában, a 9. évfolyam végén van átjárhatóság a két iskolatípus között.

1. 3. Feladatok, eszközök, eljárások

A nevelési célok aktuálisan azt fogalmazzák meg, hogy milyen embertípus alkalmas leginkább a jelen és a beláthatóan tervezhető jövő társadalmi – gazdasági feladatainak ellátásához, megvalósításához. Annak ellenére, hogy e célokat a valóságos társadalom folyton változó szükségleteivel állandóan alakítja, az iskolában mégis sok évre előre kell terveznünk.

Minden fiatalnak meg kell adni a lehetőséget, hogy elérje teljesítőképességének maximumát, a társadalom, a környezet számára fontos tulajdonságokat birtokolja, egészséges és jól képzett felnőtté váljon, aki hisz és bízik önmagában, képes a környezetével való konstruktív együtt munkálkodásra, aki felelősséget érez önmaga, környezete és embertársai iránt.

Mivel tanulóink különböző korban kerülnek hozzánk, így feladatainkat, módszereinket, eljárásainkat is az életkori sajátosságokhoz kell igazítanunk, annak megfelelően kell megválasztanunk.

Minden korosztálynál szükséges a tanulók viselkedéskultúrájának javítása, az e téren jelentkező hiányosságok kiküszöbölése. Kiemelten fontos a kommunikációs készségek és képességek fejlesztése. E téren fontos szerepet kap az anyanyelv, az idegen nyelv és az informatika mellett a szakmai kommunikációs kultúra kialakítása is.

A demokratikus társadalom elvárásainak megfelelően fontos a toleráns gondolkodásmód és magatartás kialakítása és fejlesztése.

A nevelés folyamán el kell érni, hogy a tanulók reális önismerettel, önbecsüléssel és önértékeléssel rendelkezzenek.

Fontos, hogy a tanulók ismerjék meg és fogadják el az általuk választott szakterület, szakma sajátos követelményeit, és azok váljanak belső igényeiké.

Célunk, hogy a végzett tanulók biztos elméleti és gyakorlati tudással rendelkezzenek, amely növeli elhelyezkedési vagy továbbtanulási esélyeiket.

Nem csupán az iskolába belépő tanulók életkora különböző, hanem felkészültségi szintjük is nagyon eltérő képet mutat. Amíg a technikumi osztályokban az általános iskolák által jónak minősített tanulók pályázhatnak reális eséllyel, addig a szakközépiskolába történő bejutáshoz gyakran elegendő a tantervi követelmények minimális teljesítése. E tény a szakképzésbe bekapcsolódók tekintetében is igaz. Ugyancsak nagyfokú különbségek jelennek meg a beiratkozó tanulók körében úgy a társadalmi és családi környezet, mint a kialakult vagy kialakulóban lévő egyéni értékrend, a munkához, a tanuláshoz való elkötelezettség tekintetében.

Az előzőkből következik, hogy iskolai szinten egységes alapelveink és céljaink megvalósulása képzéstípusonként, pedagógiai szakaszonként differenciált eszközökkel, eljárásokkal érhető el.

Tapasztalataink – mely szerint tanulóink korántsem egyenlő eséllyel kezdik iskolánkban tanulmányaikat – azt a feladatot jelölik ki számunkra, hogy a képzés kezdeti szakaszában kiemelten foglalkozzunk a hiányosságok megszüntetésével, az alapkompenciák fejlesztésével, az esélyegyenlőség megteremtésével.

A belépés pillanatától kezdve kívánjuk megteremteni az esélyegyenlőséget azáltal, hogy a tanulókhoz, tanulócsoporthoz igazított pedagógiai helyzetelemzés alapján átgondoltan élünk a jogszabályi keretek által biztosított lehetőségekkel (felzárkóztatás, korrepetálás, egyéni foglalkozás).

Az esélyegyenlőség megteremtése után kell előtérbe kerülnie az adott képzési szakasz követelményeire való felkészítésnek, valamint a tehetséggondozásnak.

Iskolánk nevelő – oktató tevékenységét valamennyi mozzanatában a tanulóközpontúságnak kell jellemeznie. Többek között ezzel is kívánjuk növelni annak esélyét, hogy az átjárhatóságnak iskolánkban legyen realitása.

9. évfolyam után még a technikummal átjárható a rendszer, mivel mind az ágazati alapoktatás szakmai tartalma, mind az ágazati alapvizsga teljes mértékben megegyezik a szakképző iskolai és a technikumi oktatásban. A közismeret esetében meg kell vizsgálni, melyek azok a tartalmak, amelyeket esetleg pótolni szükséges

Nevelőmunkánkban különös súlyt kap az egyenlő bánásmód elvének érvényesítése, a hátrányos megkülönböztetés tilalma.

2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az iskolában folyó nevelési tevékenység meghatározó eleme a személyiségfejlesztés. A középiskolába belépő tanulók mentális közérzetét rontja a serdülőkort kísérő „én-kép válság”, ami a növekvő követelmények és az esetleges hiányosságokkal való szembesülés hatására elmélyülhet, esetleg konfliktusok forrásává válhat. Ugyanakkor a reális én-kép kialakításával segítséget tudunk nyújtani tanulóinknak a képességek és a lehetőségek harmóniájának megteremtéséhez. Fontosnak tartjuk, hogy tanulóink konfliktusok élezése helyett a megfelelő kompromisszumok révén alakítsák életmódjukat, haladjanak céljuk felé, és a tolerancia, a másság elfogadása is alapvető személyiségjeggyé váljon bennük.

Személyiségfejlesztő törekvéseink egyik fő célja, hogy tanulóink megfelelő választ tudjanak adni a „ki vagyok én?” és a „mi lehetek én?” kérdésekre. Fontosnak tartjuk, hogy tanulóink a középiskolai tanulmányok befejezésére képesek legyenek a hivatáscélok és az életcélok határozott megfogalmazására és harmonizálására. Ugyanakkor tudatosuljon bennük, hogy a siker fontos eleme a folyamatos önfejlesztés. Legyen igényük az önismeretre, tudják hatékonyan kezelni és irányítani érzelmeiket, indulataikat, társas kapcsolataikat.

Kiemelt feladatunk foglalkozni a média befolyásával a fiatalok személyiségfejlődésére, reagálni a Z és Alfa generáció sajátosságaira a tanítási-nevelési folyamatban.

Fontos feladatunk a személyiségfejlesztésben az emberi jogok és a demokrácia értékeinek tiszteletére, a hazaszeretetre, az aktív állampolgári tevékenységre, a tudatos fogyasztóvá válásra, a személyes felelősségre alapuló környezettudatos magatartásra, testi és lelki egészség megőrzésére történő nevelés és felkészítés, valamint felkészítés az esetleges pályamódosításokra.

Iskolánk fontos feladatának tekinti az örök erkölcsi értékek hangsúlyozását, és a jövő generációit is erre neveli (tisztesség, becsületesség, bátorság, kitartás, megbízhatóság).

Fontos felismerni az átmeneti elakadásokat, kríziseket a személyiségfejlődés folyamatában, mivel ezeknek jelentős szerepe lehet a korai iskolai lemorzsolódás kialakulásában. Diákjainknak és oktatóainknak iskolapszichológus és iskolai szociális munkás nyújt segítséget az egyéni nehézségek oldásában.

Személyiségfejlesztés csak tevékenységformák sorozatával, tudatos, tervszerű munkával történhet, ezért a fenti elveknek érvényesülniük kell:

- az adott osztály (csoport) sajátosságaihoz igazodó tanmeneti tervezésben,
- az osztályfőnöki irányító- és nevelőmunka évfolyamonkénti egymásra építettségében, a magatartás és szorgalom értékelésében,

- az iskolai közélet sokoldalúságát biztosító keretek kiépítésében,
- iskolapszichológus iskolai munkájában (osztályfőnöki órákon való részvétel, személyiségfejlesztő tréningek tanulói csoportok számára, egyéni tanácsadás),
- iskolai konzultáns oktató által szervezett önképző körök munkájában.

Színterei:

- a kötelező és választható tanórák,
- szakkörök, önképző körök, művészeti csoportok,
- iskolai sportkör,
- versenyek, bajnokságok,
- kirándulások, sportrendezvények.

A tanulók érzelmi és társas készségeinek fejlesztése kiemelt terület. Iskolánk csatlakozott a nemzetközi Enable programhoz, melynek célja az érzelmi és társas intelligencia fejlesztésén keresztül a kortárs bántalmazás megelőzése. A program hazai adaptálásában is részt vett iskolánk. A tanulók osztályfőnöki órakeretben vehetnek részt a foglalkozás sorozaton. A program antibullying modulját a kortárs segítő képzésben használhatjuk a diákönkormányzattal együttműködve. A program részeként egységes eljárási protokollt vezetünk be az iskolai bántalmazás esetére.

3. A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Az iskola nevelési – oktatási céljai között megfogalmaztuk az egészséges életmódra nevelés fontosságát.

• Egészséges életmódra nevelés

A „civilizációs ártalmak” megismertetésén keresztül kívánjuk eljuttatni tanulóinkat oda, hogy felismerjék az ember és környezete egymásra utaltságát, kialakuljon bennük a környezet megóvásának, ápolásának igénye éppúgy, mint a saját egészség megőrzésének igénye, elsajátítsák az egészséges életvitelhez szükséges ismereteket.

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy az iskolában eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési – oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

Ebből adódnak azok a feladataink, amelyek a teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggenek.

Ezek a feladatok a következők:

- az egészséges táplálkozás,
- a mindennapos testnevelés, testmozgás,
- a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- a személyi higiéné.

• Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Legfontosabb pedagógiai célként az egészségtudatos gondolkodás és életmód kialakítása, illetve fejlesztése, a helyes énkép, a felelősségérzet és az önálló életvezetésre nevelés fogalmazható meg. E célok elérésében fontosak az alábbi részfeladatok:

- a korábban szerzett gátlások feloldása,
- a megfelelő önértékelés elősegítése,
- az önbizalom fejlesztése,
- önállóságra, egyben felelősségtudatra nevelés,

- értelmes célok kitűzésének elősegítése, pl. pályaválasztás,
- közösségi életre nevelés,
- a kommunikációs készség fejlesztése,
- a káros szenvedélyek (függőségek) személyiségromboló hatásának tudatosítása,
- az egészségkárosító szerek elutasítására nevelés,
- a már függők segítése a leszokás folyamatában,
- a mulasztott órák számának csökkentése,
- az iskolai étkezést igénybe vevő tanulók számának növelése,
- a tantermek és az iskola más helységeinek barátságosabbá tétele,
- kortárs segítők bevonása az egészségnevelő munkába.

Céljainkat az egyes tantárgyak helyi tantervével összhangban valósítjuk meg. Nagyon fontosnak tartjuk a tantestületen belüli egységes gondolkodást.

Az egészségnevelés színterei

Iskolai programok:

- tanórai foglalkozások:
  - szaktárgyi órák témafeldolgozása (pl. biológia, kémia – a drogok szervezetre gyakorolt hatása),
  - osztályfőnöki órák (osztályfőnökök, illetve meghívott előadók segítségével meghatározott témakörök szerint).
- tanórán kívüli foglalkozások:
  - „Gólyanap és Gólyaavató nap ” – a bejövő 9. évfolyam tanulóinak iskolai beilleszkedését, a közösségek pozitív értékek mentén való kialakítását célzó program,
  - Diáknapi,
  - önképző körök,
  - vetélkedők,
  - iskolai „Ki mit tud?”,
  - szakmai tanácskozások, tréningek oktatók és diáksegítők számára,
  - szabadidősport, házibajnokságok, sportkörüli foglalkozások,
  - szülői értekezlet.

Iskolán kívüli rendezvények:

- kortárs segítő, diákmozgalomban közreműködő tanulók képzése,
- gyalogos és kerékpártúrák tanulók és oktatók részére,
- színházlátogatás,
- hangverseny látogatás.

Szinte minden iskolai programunknak van egészségfejlesztő tartalma. Különös figyelmet kell szentelnünk az egészségnevelésnek azon programok megszervezésénél, melyek a diákok szélesebb körét érintik. Kihasználva lehetőségeinket azokon a pontokon, melyeken a tanulók könnyen motiválhatók, befolyásolhatók. Pl. első tanítási napok, közös iskolai rendezvények, kirándulások.

Programformák:

- filmvetítés,
- kiscsoportos beszélgetések,
- könyvtársarok,
- tematikus előadások,
- diák-önkormányzati programok,
- interaktív módszerek.

Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok ellátásában a következő szereplők segítenek:

- osztályfőnökök,
- osztályfőnöki munkaközösség-vezető,
- gyermek- és ifjúságvédelmi felelős,
- testnevelő tanárok,
- iskolaorvos,
- védőnő,
- iskolapszichológus,
- iskolai diákönkormányzat,
- kortárs segítő csoport,
- az iskola külső kapcsolatai: CSSK, ÁNTSZ, Alkohol és Drogsegély Ambulancia, Rendőrség, Bűnmegelőzési Osztály, Regionális Ifjúsági Iroda, Megyei Ifjúsági Információs és Tanácsadó Iroda, Megyei Munkaügyi Központ Foglalkozási Információs Tanácsadó, SOS Egyesület a Szenvedélybetegekért, Vöröskereszt.

4. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A közösségfejlesztés célja, hogy a közösség mint tevékenységi keret segítse az egyén fejlődését, képességeinek kibontakoztatását úgy, hogy azok egyéni lehetőségeinek maximumára jussanak el. Fontos számunkra, hogy a tanulók az iskolában mint közösségben jól érezzék magukat. Minden tanévben ún. „hangulat felmérést” készítünk arról, hogy diákjaink mennyire érzik jól magukat az iskolánkban. (Az utóbbi években a felmérések azt mutatták, hogy a tanulók nagy része szereti iskolánkat.)

• A közösségfejlesztés színterei:

A közösségfejlesztést az intézményen belül több területen is erősíteni szeretnénk:

- a tanórákon (különös tekintettel az osztályfőnöki órákra),
- a tanórán kívül felnőttek által szervezett foglalkozásokon,
- a tanórán kívül diákok által szervezett foglalkozásokon,
- a szabadidős tevékenységek keretében.
- nemzetközi kapcsolatok fejlesztésének keretében

Mind a négy terület sajátos foglalkoztatási formát követel, mások az egyes területek feladatai, céljai, abban azonban megegyeznek, hogy valamennyien tevékenyen hozzájárulnak:

- az egyén (tanuló) közösségi magatartásának kialakításához,
- véleményalkotó, véleménynyilvánító képességének fejlődéséhez,
- a közösségi szokások, normák elfogadásához (etikai értékrend),
- a másság elfogadásához,
- az együttérző magatartás kialakulásához,
- a harmonikus embertársi kapcsolatok fejlesztéséhez.

Éppen azért, mert valamennyi terület feladata azonos, és mivel az iskola nem differenciáltan, egymástól függetlenül, egymás mellett fejleszti a tanulók személyiségét, hanem közösen, egymást erősítve, a tanulók egyéni képességeit, beállítódását figyelembe véve, kiemelten fontos, hogy megjelöljük azokat a legfontosabb, a közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat, amelyeket az iskola valamennyi dolgozójának figyelembe kell vennie mindennapi munkája során.

• A tanórán megvalósítható közösségfejlesztés:

Az iskolai nevelés – oktatás kerete az osztály, amely kezdetben nem több azonos korú tanulók csoportjánál. Közösséggé formálása több éven át tartó pedagógiai folyamat, amelyet az iskola valamennyi dolgozója közösen, egymást erősítve végez, és amelyben meghatározó szerepe van az osztályfőnöknek.

Feladatai:

- a tanulókkal szemben támasztott elvárások pontos, egyértelmű ismertetése; értelmezése (célok kitűzése; az iskolai élet szabályainak ismertetése, betartatása stb.),
- régióink sajátosságainak, értékeinek megismertetése,
- a felmerülő problémák megoldási lehetőségeinek közös megbeszélése a lehető legnagyobb csoportaktivitással, véleményalkotó, véleménynyilvánító képesség kialakítása,
- oldott légkör megteremtése, amelyben a tanulók őszintén és nyíltan merik elmondani érzéseiket önmaguk és mások viselkedéséről,
- segítségnyújtás a konfliktushelyzetek megoldásában,
- személyes példamutatás,
- diákvezetők nevelése, munkájuk segítése,
- a közösségben előforduló pozitív és negatív élményanyag elemzése, következtetések levonása,
- jutalmazás és büntetés alkalmazása,
- a másság elfogadása,
- környezete állapota iránti érzékenység kialakítása,
- a környezet leggyakoribb egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőinek és ezek elkerülési módjának megismertetése.

A közösségfejlesztés szempontjából fontos az osztályban tanító tanárok összhangja. Ezért törekedni kell arra, hogy a nevelők azonos értékrendet képviseljenek, megbeszéljék egy-egy adott osztály problémáit, egységesen lépjenek fel az eredményes és hatékony munka érdekében.

Külön ki kell emelni, hogy a **közösségfejlesztés során nem csak az oktatóknak van feladatuk, hanem az iskolában foglalkoztatott valamennyi dolgozónak**, sőt az iskolát segítő szervezetek vezetőinek is, hiszen megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával, társas kapcsolatával az intézmény valamennyi dolgozója példaként áll a diákok előtt.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink a következők:

Törekedjünk arra, hogy minden tanuló:

- ismerje meg azokat a társas együttélés alapvető szabályait, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolatok kialakításához elengedhetetlenek,
- megismerje népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit,
- sajátítsa el azokat az ismereteket és gyakorolja azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek,
- legyen nyitott, megértő a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások; a másság iránt, becsülje meg ezeket,
- valamilyen módon közvetlenül is vállaljon részt a nemzetközi kapcsolatok ápolásában,
- legyen képes a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntarthatóságát,
- váljon érzékennyé környezete állapota iránt,
- kapcsolódjon be közvetlen környezetének értékeinek megőrzésébe, gyarapításába,
- életmódjában a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére törekvés váljon meghatározóvá,
- szerezzen személyes tapasztalatokat az együttműködés, a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén,
- legyen képes az új audiovizuális környezetet megérteni és azt szelektíven használni,
- tudjon társaival és a felnőttekkel is adott témáról, anyanyelvén szabatosan kommunikálni,
- az önálló, felnőtt életében képes legyen életmódjára vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani,
- ismerje meg a környezet leggyakoribb egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőit és ezek elkerülésének módjait,
- kapjon kellő mélységű támogatást a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzéséhez,
- tanuljon meg tanulni,
- tudja, hogy életpályája során többször pályamódosításra kényszerülhet,
- legyen képes önellenőrzésre, egymás segítésére és segítő szándékú ellenőrzésére,
- tevékenysége erősítse a közösséghez való kötődést.

• A tanórákon kívül a felnőttek által szervezett foglalkozások:

A közösségfejlesztésben emocionálisan nélkülözhetetlenek az együttes élmények, a közös cselekvések. Ennek megvalósítására jó lehetőség nyílik a tanév során szervezett osztályprogramok keretében. A kötetlen együttlétek biztosítják egymás jobb megismerését, a sikeresen végzett munka örömeinek együttes átélését; az esetleges kudarcok elemzését, feldolgozását, tanulságok levonását.

Lehetséges formái:

- kirándulások, túrák, helytörténeti séták, amelyek az együttes élményen túl lehetőséget teremtenek nemzeti értékeink jobb megismerésére, megbecsülésére; a természet iránti tisztelet, a környezet iránti felelősség érzésének felkeltésére;
- a kiállításokon, színházi-, zenei-, irodalmi programokon való részvétel az esztétikai nevelés mellett szolgálja a kulturált megjelenés, viselkedés normáinak elsajátítását, gyakorlását;
- a közös sportprogramok előmozdítják az egészséges életmód szokásrendszerének kialakítását;
- a csapatversenyeken való részvétel erősíti az egészséges versenyszellemet, segíti az együttműködő-készség fejlődését;
- az együttes szereplésekben való felkészülések olyan képességek megmutatására is lehetőséget teremtenek, amelyekre a tanítási órák keretében nincs lehetőség: e feladatok kiváló terepet jelentenek a közösséggel szembeni felelősség átérzésének elmélyítésére;
- munkaközösségi programok;
- levelezős, egyéb versenyek.

• A tanórákon kívül diákok által szervezett tevékenységek:

A diákok által kezdeményezett tevékenységek mozgatórugója iskolánkban a diákönkormányzat. (pl. teremfestés; osztálydekoráció; diáknap).

A DÖK-be minden osztály két képviselőt választ a tanév kezdetén, akik képviselik társaikat a diákönkormányzat megbeszélésein. E megbeszélésekre a munkatervükben meghatározott rendszerességgel kerül sor.

• A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai:

A diákönkormányzatunk a tanulók irányító, önszervező közössége, melynek keretében a tanulók a DÖK segítő oktatóval együtt, saját fejlettségüknek megfelelő szinten önállóan intézik saját ügyeiket.

Demokratikus úton választja tisztségviselőit, hozza létre megfelelő szerveit, amelyek a közösség megbízásából hivatottak az ügyek megvitatására, határozathozatalra. A közösségfejlesztésben a következő feladatokat látja el:

- olyan közös érdekeken alapuló közös és konkrét célok kijelölése, amelyek nem sértik az egyéni érdekeket, azokkal összhangban vannak,
- a kialakított, meglévő vagy hagyományokon alapuló közösségi munkálatok, közösségépítő tevékenységek fejlesztése,
- a régi tevékenységek mellett új hagyományok teremtése,
- olyan tevékenységek szervezése, amelyek értékes esztétikai élményeket keltenek a közösség tagjaiban, és ezzel erősödik, fejlődik maga a közösség,
- a közösség iránti felelősségérzet (felelősségtudat) kialakítása, fejlesztése,
- olyan közösség kialakítása, fejlesztése, amely büszke saját közösségének sikereire, értékeli más közösségektől megkülönböztető tulajdonságait.

• Az iskola, mint nagyközösség:

Iskolánk tanulói saját osztályközösségük mellett az iskola egészének, mint nagyközösségnek is tagjai. Fontosnak tartjuk az együvé tartozás érzésének erősítését. Ennek eszközei az iskola közös rendezvényei:

- az iskolai ünnepélyek, megemlékezések,
- az iskolai túrák (gyalogos és kerékpáros),
- a rajz- és fotókiállítás,
- gólyanap,- gólyaavató,
- a diáknap,
- népdaléneklési verseny,
- mesemondó verseny,
- szalagavató,
- ballagás stb.

A mindennapokban az iskolaközösség erősítésének eszközei az iskolán belül meghirdetett versenyek, az iskola egészét megmozgató versenyek, vetélkedések, sportrendezvények, házibajnokságok.

• **A szabadidős foglalkozások közösségfejlesztési feladatai:**

A tanórán kívüli foglalkozások már kötetlenebb tevékenységi formák és a közösen átélt kirándulások, túrák, a közösségfejlesztés kiváló területei.

Feladat:

- nevelje a tanulókat az önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére,
- átgondolt játéktervvel és a tevékenységek pedagógiai irányításával biztosítsa, hogy a különböző játékok, tevékenységek megfelelően fejlesszék a közösséget, erősítsék a közösséghez való tartozás érzését,
- ismertesse meg a tanulókkal a társas együttélés alapvető szabályait, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolathoz elengedhetetlenek,
- a sokoldalú és változatos foglalkozások (irodalmi, zenei, képzőművészeti...) járuljanak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez,
- a séták, kirándulások mélyítsék el a természet iránti tiszteletet, és a környezet iránti felelősség érzését.

5. Az oktatók helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

• Az oktatók helyi intézményi feladatai

A foglalkozásokkal, a tanítási órákkal, az értékeléssel közvetlenül kapcsolatosan:

- Felkészül a foglalkozások, a tanítási órák megtartására, elvégzi az előkészítésükkel kapcsolatos pedagógiai feladatokat. Az érvényes intézményi pedagógiai programnak, a helyi tantervnek és a munkaközösség-vezetők iránymutatásainak megfelelően, felelősséggel és önállóan, saját módszerei és a munkaközösség-vezető által ellenőrzött és az igazgató, illetve az igazgatóhelyettes által szeptember 30-ig jóváhagyott saját tanmenete szerint tanít.
- A tantervben előírt törzsanyag megtanítása kötelező. Tanári autonómia, hogy – a tantervi kereteken felül – szabadon választja meg a további tananyagot.
- Minden tanév első óráján a tanulókkal ismerteti saját értékelési rendszerét, a pótlási és javítási lehetőségeket.

Az értékelés szabályozása:

- A tanulók teljesítményét évközi, félévi és év végi osztályzatokkal értékeli. A félévi, illetve év végi osztályzatnak szinkronban kell lennie az osztályozó naplóba beírt évközi érdemjegyekkel.
- Legkésőbb minden hónap utolsó tanítási napjáig be kell vezetni az osztálynaplóba minden, az abban a hónapban adott érdemjegyet.
- Év végén az egész éves teljesítményt kell értékelni.
- A témazáró dolgozatokat az osztálynak, illetve a csoportnak legalább egy héttel korábban be kell jelenteni. Legkésőbb két héten belül kijavítva és értékelve vissza kell adni. A kijavított témazáró dolgozatokat a szaktanár összegyűjti, és tanév végéig megőrzi.
- A szülőt az osztályzatokról elektronikus napló (e-napló) vagy ellenőrző útján értesíteni kell.
- Ha egy tanulócsoport jelentős hányada a minimumszint teljesítésére sem képes, a tanárnak módot kell találnia a hiányok pótlására.
- Jelzi az osztályfőnöknek, ha valamely tanuló teljesítményében hiányosságok mutatkoznak.

- Tanítványai versenyen való részvételét, elért eredményeit jelzi az osztályfőnöknek, a területért felelős igazgatóhelyettesnek.

Pótlékkal díjazott feladatok ellátása (egyedi megbízás esetén):

(osztályfőnöki)

A megbízással rendelkező oktatók a megbízásban foglalt feladatokat is ellátják.

A túlórák, helyettesítések, ügyeletek ellátása:

- A kötelező órákon felüli túlórák vállalásának mértéke az érintett oktató és az iskolavezetés közös megállapodása alapján történik.
- Rendkívüli esetben az iskolavezetés a túlórák, helyettesítések ellátását – a rendkívüli munkavégzés szabályozott felső határának figyelembe vételével – év közben is elrendelheti, ha az éves feladatok másképpen nem oldhatók meg (betegség, oktató év közbeni távozása stb.).
- Ügyeletre, felügyeletre (tanulmányi versenyek, érettségi, osztályozó vizsgák, felvételi stb.) a oktató beosztható. Az ügyelet tényét legalább egy nappal előtte közölni kell. Az óráközi szünetekre elrendelt ügyelet hetente egy alkalommal kötelező az oktatók számára.
- A helyettesítés az aktuális elrendelésnek megfelelően kötelező, melyet a felelős igazgatóhelyettes írásban közöl az oktatókkal.

Korrepetálások, szakkörök, előkészítők, egyéni fejlesztések, sportkör, tömegsport, emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítés vállalása (a túlóra-korlát betartása mellett)

Ezek beindítása a szaktanár, az érintett osztály osztályfőnöke, a munkaközösség-vezető, az iskolavezetés, a diákönkormányzat vagy a szülők kezdeményezésére történhet.

Az igények alapján minden tanévben az iskolavezetés megtervezi ezeknek a foglalkozásoknak a körét és kijelöli a foglalkozásokat tartó oktatókat. A kijelölt oktatók kötelező feladatként látják el ezeket a feladatokat. Az egyéni és kiscsoportos fejlesztésekben jelentős szerepet vállal a fejlesztőoktató.

A fejlesztések célja lehet a tehetséggondozás, vizsgafelkészítés, az alapkompenciák fejlesztése, szaktárgyi lemaradások oldása. Utóbbiak esetében az iskola Alapkészség fejlesztési tervében és Lemorzsolódás elleni iskolai stratégiájában foglaltak irányadóak a fejlesztések során. (lásd mellékletek)

Iskolánkban tanuló sajátos nevelési igényű, valamint beilleszkedési, tanulási, magatartási zavarral küzdő tanulók fejlesztő foglalkozásokon vesznek részt a szakértői véleményben meghatározott területek fejlesztése érdekében. A fejlesztés az az egyéni fejlesztési terveknek megfelelően zajlik.

Adminisztratív teendők ellátása:

- minden foglalkozásról napló vezetése,
- osztályozás,
- összeolvasás,
- az iskolavezetés vagy a munkaközösség-vezető kérésére minőségfejlesztéssel kapcsolatos, pedagógiai, szaktárgyi felmérések íratása és összegzése,
- statisztikai adatszolgáltatás,
- osztályfőnökök kitöltik és vezetik az elektronikus osztálynaplót, a törzslapot, a bizonyítványokat, a félévi értesítőt, szükség esetén írásban értesítik a szülőt, ill. a 20/2012. (VIII. 27.) EMMI rendeletben meghatározott szerveket.

A pedagógiai programban, az éves munkatervben előírt iskolai rendezvényeken és ünnepségeken való részvétel

Ezekon a rendezvényeken az oktatók részvétele kötelező. Az éves munkatervben kerülnek kijelölésre azok az oktatók, akik szervezőként vesznek részt a rendezvények és ünnepségek lebonyolításában.

Az iskola működési rendjében felmerülő egyéb feladatok ellátása:

- az osztályozó, javító, különbözeti és a záróvizsgákon (érettségi vizsga; szakmai vizsga) való aktív részvétel,
- az éves munkatervben meghatározott szülői értekezleteken, fogadóórákon való megjelenés, a szülőkkel való partneri kapcsolat kialakítása,
- oktatóitestületi és munkaközösségi értekezleteken, megbeszéléseken való részvétel,
- tantermekben, szertárban, könyvtárban, tornateremben a rend biztosítása, a leltározásban való részvétel.

Az igazgató által elrendelt mindazon feladatok, amelyek az oktatással, neveléssel összefüggnek és oktató szakértelmet igénylő tevékenységnek minősülnek.

A Beiskolázási tervben elfogadott továbbképzéseken való részvétel:

Az oktató kötelessége, hogy:

- a jogszabályban meghatározottak szerint hétévenként egy alkalommal részt vegyen a továbbképzésben,
- írásban kérje felvételét az iskola továbbképzési programjába, beiskolázási tervébe.

Az oktató joga, hogy:

- akkor is kérheti felvételét a beiskolázási tervbe, ha nem áll fenn a továbbképzési kötelezettsége.

Amennyiben az oktató a továbbképzésben való részvételhez az iskola támogatását kívánja igénybe venni vagy az érinti a munkaidejét, köteles felvételét kérni a beiskolázási tervbe. Ezt minden naptári év március 1-ig teheti meg. Az igényelt képzési formáról és annak szükségességéről egyeztet az igazgatóval, a képzési feltételekről tájékoztatást nyújt. Az intézményvezető ennek ismeretében dönti el, hogy milyen támogatást tud vállalni az iskola.

• Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Iskolánk egy olyan középiskola, amelyben jelen van a technikumi és a szakképzőiskolai képzés is. Az általunk tanított szakmák több ágazathoz, szakmacsoporthoz tartoznak: kereskedelem, vendéglátás, turisztika, közlekedés, szállítmányozás és logisztika, közlekedésgépész, gépész. Ez is mutatja, hogy milyen összetett feladattal áll szemben az osztályfőnöki munkaközösség. Minden évben elkészül a munkaközösség munkaterve, amely az osztályfőnökök közötti többszöri megbeszélés és egyeztetés során kerül véglegesítésre. A munkaterv a pedagógiai programban meghatározott feladatokon túl a következő célokat és feladatokat emeli ki:

- a szülőkkel való kapcsolattartás erősítése,
- a tanulók problémamegoldó képességének fejlesztése,
- a különböző konfliktuskezelő technikák elsajátítása,
- az osztályfőnökök továbbképzése.

Az osztályfőnök „mindenes szerepe” latensen iskolánkban is megmaradt, hiszen bármilyen nevelési feladat adódik, annak kimondva, kimondatlanul az osztályfőnök a felelőse. Az osztályfőnöki munkaközösség jelenleg is az iskolai nevelőtevékenység motorja.

Az osztályfőnöki munkaközösség csak úgy láthatja el hatékonyan a feladatát, ha együttműködik az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelőssel, és az iskolapszichológussal. Az osztályfőnököknek fontos szerepe van abban, hogy azok a tanulók és szüleik, akiknek szüksége

van pszichológusra, azok eljussanak a fogadóóráira. A tanév elején az iskolapszichológus minden 9. osztályban tart egy bemutatkozó órát. A személyes találkozás segít abban, hogy azok a tanulók, akiknek szüksége van segítségre, könnyebben megtegyék az első lépést.

Az osztályfőnöki munkaközösség munkaterve is megfogalmazza, hogy az osztályfőnökök legfontosabb feladatai a következő csoportokba sorolhatók:

- nevelőmunka,
- szervezési, koordinálási feladatok,
- ügyviteli, adminisztrációs feladatok.

A nevelőmunka középpontjában az iskolai pedagógiai programban rögzített célok és feladatok állnak. Emellett kiemelt feladatként határozta meg a munkaterv a szülőkkel való kapcsolattartás erősítését.

Az egyes évfolyamokhoz kapcsolódóan speciális feladatokat fogalmaz meg, amelyeket az érintett osztályfőnököknek kell figyelembe venni az osztályfőnöki órák témáinak megtervezésénél. (Pl. 9. évfolyam: közösségépítés; követelményrendszer megismertetése, elfogadtatása; beilleszkedés segítése, tanulás tanítása; 12. évfolyam: tanulói öntevékenység kiteljesítése; felkészülés az érettségire; továbbtanulás feltételeinek segítése; felkészülés a munkába állásra.)

A szervezési és koordinálási feladatokon belül nemcsak a tanítási órákkal kapcsolatos szervezési feladatokat kell ellátni. Az osztályfőnökök tevékenyen részt vesznek az iskolai és az iskolán kívüli programok szervezésében és lebonyolításában, ill. azok népszerűsítésében. Ide tartoznak a következő programok:

- gólyanap (9. osztályok részére),
- gólyaavató (9. osztályok részére),
- színházlátogatás,
- osztálykirándulás,
- iskolai ünnepségek,
- iskolai „Ki mit tud?” vetélkedő,
- szalagavató,
- ballagás,
- teremdekorációs verseny,
- városnézés (Veszprém megismerése),
- diáknap stb.

Az osztályfőnökök a fenti feladatok mellett rendszeresen ellátják az osztállyal kapcsolatos ügyviteli és adminisztrációs feladatokat. (Pl. napló, anyakönyv kitöltése és vezetése; tanulók hiányzásainak és késéseinek vezetése, összesítése; szülők értesítése; félévi értesítő és a bizonyítvány kitöltése; statisztikai adatok szolgáltatása stb.)

Az osztályfőnököktől elvárjuk, hogy a gyerekekkel való közös tevékenységeket szervezzenek, és a velük való együttlét a tanítási órán és azon kívüli minél több legyen.

Az osztályfőnöki óra az osztályfőnöki munka egyik kiemelt területe. Az osztályfőnökök által kidolgozott tanmenetekben a következő témák szerepelnek:

a) társas készségek fejlesztése, értékorientáció:

- a tolerancia fejlesztése;
- a szolidaritás fejlesztése;
- felelősségtudat kialakítása;
- demokratikus készségek kialakítása;
- viselkedéskultúra fejlesztése;
- a tanulók saját értékrendje kialakításának elősegítése;

b) az egészségmagatartás befolyásolása:

- szexuális élettel kapcsolatos kérdések megbeszélése;
- az egészségre káros szokások kialakulásának megelőzése;
- az erőszak egyéni és társadalmi veszélyeinek tudatosítása;
- egészséges életmódra nevelés;

c) a tanulás tanítása;

d) az iskolai problémák és konfliktusok kezelése:

- a tanárok és diákok közötti konfliktusok megbeszélése;
- az osztály aktuális problémáinak megbeszélése;

d) állampolgári jogok tudatosítása:

- a tanulók jogtudatának fejlesztése;
- a társadalmi szabályok elsajátításának elősegítése.

A munkaközösség vezetőjétől az osztályfőnökök segítséget kapnak az órák témaira vonatkozóan (osztályfőnöki órákhoz javasolt témák listája). Emellett külső előadókat is hívhatnak, amelyekre vonatkozóan szintén javaslatot készít a munkaközösség vezetője.

Az osztályfőnökök átengedik a katedrát külső szakembereknek, tanártársaiknak (pl. iskolaorvos, védőnő, pszichológus; fejlesztő oktató, gyermek- és ifjúságvédelmi felelős; ÁNTSZ szakemberei; Családsegítő Központ szakemberei; színészek, rendőrök stb.). Az osztályfőnöknek nagyfokú empátiával kell rendelkeznie, szerepéhez hozzátartozik a konfliktusok objektív

mederben tartása, a békítés a jó szóval, meggyőzéssel, de az igazságra érzékeny következetes eljárások keresése. A kétirányú hivatali titoktartás nélkülözhetetlen e feladatkör ellátásához. A panaszok valóságtartalmára kell koncentrálnia, a megoldásokhoz a két fél álláspontjának közelítése kell, hogy legyen az út.

6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

A **nevelési-oktatási folyamat egyszerre egységes és differenciált**: megvalósítja az egyéni sajátosságokra tekintettel levő differenciálást és az egyéni sajátosságok ismeretében az egységes oktatást.

Az egyéni különbségek figyelembe vételének fontos területe a **tehetséggondozás**, amelynek feladata, hogy felismerje a kiemelkedő teljesítményre képes tanulókat, segítse őket, hogy képességeiknek megfelelő szintű eredményeket érjenek el, és alkotó egyénekké váljanak. A tanuló csak akkor képes erre, ha lehetőséget és bátorítást kap. A megfelelő oktatási módszerek, munka- és tanulásszervezési formák serkenthetik az egyéni különbségek kibontakozását. Az egyéni fejlesztési programok, a differenciálás különböző lehetőségei során a oktatóink megfelelő feladatokkal fejlesztik a tehetséges tanulókat, figyelik fejlődésüket, és az adott szakasznak megfelelő kihívások elé állítják őket.

A differenciált – egyéni és csoportos – eljárások biztosítják az egyes területeken alul teljesítő tanulók **felzárkóztatását**, a lemaradás egyéni okainak felderítésén alapuló csökkentését, megszüntetését. Az alapkompenciákban való elmaradás kiszűrését a belépő évfolyamon év elején elvégezzük, s az érintett tanulók számára fejlesztéseket szervezünk az Alapkészségek fejlesztési tervében foglaltaknak megfelelően (lásd mellékletek). Felzárkóztatást biztosítunk a felsőbb évfolyamokon tanulási kudarcokkal küzdő tanulók számára is.

• Sajátos nevelési igényű tanulók

A **sajátos nevelési igényű tanulók** eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő – integrált – oktatásuk. Esetükben a tartalmi szabályozás és a gyermeki sajátosságok összhangja ugyanolyan fontos, mint más gyermekeknél. Iskolai nevelés-oktatásuknak alapvető célja a felnőtt élet sikerességét megalapozó kulcskompetenciák fejlesztése, az egész életen át tartó tanulásra való felkészítés.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelés-oktatása során a Nat-ban meghatározott és a kerettantervben részletezett kiemelt fejlesztési feladatok megvalósítása javarészt lehetséges, de mindenkor figyelembe kell venni az Irányelv fogyatékosági kategóriákra vonatkozó ajánlásait. Ezért a fejlesztés a számukra megfelelő tartalmak közvetítése során valósul meg és segíti a minél teljesebb önállóság elérését. A fejlesztési követelmények igazodnak a fejlődés egyéni üteméhez.

A tartalmak kijelölésekor lehetőség van egyes területek módosítására, elhagyására vagy egyszerűsítésére, illetve új területek bevonására.

A sajátos nevelési igényű tanulók együttnevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő oktató megközelítése az elfogadás, tolerancia, empátia, és az együttneveléshez szükséges kompetenciák megléte. Az oktató a differenciálás során figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait. Szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít. A differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz; egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres. Együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba.

A sajátos nevelési igényű tanulók esetében a szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleményében javaslatot tesz a tantárgyak vagy tantárgyrészek osztályozása alóli felmentésre, fejlesztő foglalkozásra, valamint egyéb kedvezményekre a tanulmányok támogatására (pl. segédeszköz használata, hosszabb felkészülési idő dolgozatoknál). E kedvezményeket, javaslatokat a szakma tartalmi követelményeinek megfelelően tudjuk az igazgatódöntése alapján érvényesíteni. A rehabilitációs fejlesztő foglalkozásokat gyógypedagógus végezheti, vagy gyógypedagógus irányítása mellett fejlesztő oktató, oktató foglalkozhat a tanulókkal.

• **A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók fejlesztése**

A **beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő tanuló** rehabilitációs célú foglalkoztatásra jogosult, amely az iskolai nevelés és oktatás keretei között valósul meg. A fejlesztő felkészítés módjára a szakértői és rehabilitációs bizottság tesz javaslatot. E javaslat alapján kérheti a szülő a tanuló segítségét és fejlesztés biztosítását.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók fejlesztését, segítségét fejlesztő oktató és az iskola oktatói is végezhetik. A beilleszkedési problémák kezelésében jelentős szerep hárul az iskolapszichológusra, a gyermek- és ifjúságvédelmi felelősre és az iskolai szociális munkásra.

A felzárkóztatásra – egyéni fejlesztési terv alapján – **egyéni foglalkozások keretében** kerül sor, amelynek alapvető célja a kulcskompetenciák megalapozása és fejlesztése, a tanulók személyiségének megismerésén keresztül a hozzáillő pedagógiai módszerek alkalmazásával az

esélyegyenlőség megteremtése, tehetségjegyeinek feltárása, a korai iskolai lemorzsolódás megelőzése.

- **A tehetségek, képességek kibontakoztatása:**

A jövő útja az ismereteket nem célként, hanem eszközként kezelő, egyéni képességfejlesztésen alapuló pedagógiai eljárásokat alkalmazó oktató – nevelő munka. Fontos feladatunk a **tehetségek gondozása, a képességek kibontakoztatása.**

Alapvető elvárás iskolánkban a szakma magas szintű elsajátíttatása és felkészítés a felsőoktatásra.

Az iskolába érkező tanulók személyiségének megismerése ad alapot arra, hogy feltárjuk, milyen területen van szükség a tanulók képességének fejlesztésére, tehetségének kibontakoztatására.

Egy adott területen jó képességekkel rendelkező tanuló számára a tovább fejlődés lehetőségét **szakkörök, önképző körök szervezésével, egyénre szabott oktató munkával biztosítjuk.**

Ezek mellett a **házi- és központilag szervezett tanulmányi, szakmai, sport és kulturális versenyekre** való felkészítés biztosítja a tanulók tehetségének kibontakoztatását. (Az iskola által kiemelten támogatott versenyeket az éves munkatervben nevesítjük.)

A képességek megfelelő kibontakoztatása a differenciált tanulásszervezési kereteken belül feltételezi a tanulók érdeklődését, tapasztalatait figyelembe vevő integratív szemléletet, a tanulói tevékenység, önállóság, kezdeményezés, problémamegoldás, alkotóképesség előtérbe állítását, az együttműködő tanulási technikák alkalmazását.

Minden tanulónk számára hozzáférhető gazdag szak- és szépirodalmi könyvekkel, folyóiratokkal, jelentős tartós tankönyvkészlettel rendelkező **könyvtár** biztosítja az önálló ismeretszerzés lehetőségét. Tehetséges tanulóink anyagi támogatásra pályázhatnak alapítványunknál.

A tehetséggondozással kapcsolatos szabadidős tevékenységek koordinálásában az osztályfőnöki és szakmai munkaközösségek mellett a DÖK-nek van jelentős szerepe.

- **Végzettség nélküli iskolaelhagyás – Lemorzsolódás**

A korai iskolaelhagyás kezelésének fontosságát az átalakuló világgazdasági folyamatok indokolják. Napjainkban a versenyképesség meghatározó tényezőjévé vált a terület emberi erőforrásainak minősége. Az OECD szerint a középfokú iskolai képesítés és végzettség az a

minimum, amely szükséges a 21. században a munkaerőpiacon való érvényesüléshez és az aktív felelős állampolgársághoz. Azok az országok, ahol a lakosság nagy hányada alacsonyan képzett, kevésbé versenyképesek, a versenyképességi rangsorban fokozatosan lemaradnak.

Az Európai Unió egyik kiemelkedő stratégiai célja a foglalkoztathatóság javítása 2020-ig. A vizsgálatok kimutatták, hogy a foglalkoztathatósági adatok szoros összefüggést mutatnak az érintett potenciális munkavállalók iskolai végzettségének szintjével, a megszerzett képesítésekkel, ezért is irányul az **Európa 2020 stratégia** öt számszerű célkitűzéseinek egyike az alacsony iskolai végzettségűek arányának visszaszorítására. Az uniós célkitűzés szerint az EU átlagában **az oktatást-képzést középfokú végzettség/szakképzettség nélkül elhagyó 18–24 évesek arányát a korosztály 10 százaléka alá kell csökkenteni**. A kormányzati vállalat szolgálja a 2014 novemberében elfogadott „*Végzettség nélküli iskolaelhagyás elleni küzdelem középtávú stratégiája*” és a megvalósítását operacionalizáló (napjainkban aktuális) Cselekvési Terv.

A kormány által elfogadott stratégiát figyelembe véve a beavatkozásokat az alábbi területek szerint csoportosítjuk: ¹

1. Korai iskolaelhagyással kiemelten érintett intézmények azonosítása, fejlesztése

- a) A lemorzsolódás szemszögéből leginkább érintett intézmények, tanulók azonosítása, majd egyedi fejlesztési tervek készítése.
- b) Fenntartói és intézményi minőségirányítási rendszernek, az intézményi önértékelés/tanfelügyelet standardjának, eszközrendszerének kiegészítése a végzettség nélküli iskolaelhagyás területére vonatkozó tartalmakkal, hatékony intézményvezetés.
- c) A korai jelző- és pedagógiai támogatórendszer működési feltételeinek megteremtése.

2. Ágazatközi együttműködés fejlesztése ágazati, területi és helyi szinten

- a) Az adott ágazatban az alágazatok és a szektorok közti kooperáció, az összehangolt, integrált, implementációt támogató együttműködés kialakítása.

3. Helyi közösségi együttműködés fejlesztése, kreatív partnerség

- a) Intézmények külső kapcsolatai kialakításának támogatása (család-iskola, munkaadók, kortárs segítők, helyi oktatási intézmények, könyvtárak, múzeum jellegű és más kulturális intézmények), tanórán kívüli, iskolai programok, szolgáltatások kialakítása, működtetése révén, szükség esetén családok támogatása.

4. Oktatók

---

¹ Végzettség nélküli iskolaelhagyás elleni középtávú stratégia elfogadásáról szóló 1603/2014. (XI. 4.) Korm. határozat. A Cselekvési Terv a nemzeti köznevelési törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet előkészítés alatt álló módosításához kapcsolódik.

- a) Oktatóképzési tartalmak megújítása, oktatók folyamatos szakmai fejlődésének a támogatása.

5. Korai gyermekkor, prevenció

- a) Egészségnevelés, egészségfejlesztés, szűrés, korai diagnosztika és terápia rendszerszerű működtetése ágazatközi együttműködés keretében.
- b) A korai jelző- és pedagógiai támogatórendszer működési feltételeinek megteremtése.

6. Tartalmi kínálat, alternatív tanulási utak

- a) Tanulói kulcskompetenciák fejlesztése, tanulóközpontú nevelési-és oktatási tartalmak fejlesztése, komplex pedagógiai módszertani programok adaptációja, transzverzális kompetenciák fejlesztése, a digitális állampolgárrá válás elősegítése.
- b) A képzési szerkezet rugalmasabbá, átjárhatóbbá tétele, a kínálat és a tartalom egyéni igényekhez igazítása, a tanulás világa és a munka világa közötti átmenet támogatása.
- c) Egyéni, alternatív tanulási utak biztosítása, iskolarendszeren kívüli formális és informális tanulási utak támogatása.

7. Támogató szakmai szolgáltatások

- a) Az egységes pedagógiai szakmai szolgáltatási rendszer fejlesztése, valamint a segítő, oktatókkal együttműködő, mentor szerepet is betöltő, a fejlesztéshez, helyi adaptációhoz és implementációhoz, követéshez és értékeléshez értő szakemberek számának növelése a köznevelési intézményekben és a szakképzési centrumokban is.
- b) Speciális, pedagógiai-szakmai szolgáltatási eszközrendszer fejlesztése, amely lehetővé teszi a lemorzsolódás korai jelző- és pedagógiai támogató rendszerének adatai alapján – hogy a köznevelési intézmények igényeiknek és szükségleteiknek megfelelő szakmai támogatást kapjanak pedagógiai munkájukhoz.
- c) SNI ellátórendszer fejlesztése.

8. Monitoring

- a) A monitoring rendszert alátámasztó mutatók meghatározása, a mutatórendszer kidolgozása és működtetése átfogó és specifikus célokra egyaránt.
- b) A lemorzsolódást csökkentő programok értékelése, az eredmények visszacsatolása.
- c) Adatokon, tényeken alapuló, szisztematikus intézményfejlesztés a köznevelési és a szakképzési intézményekben.

Intézményünkben ennek megfelelően kidolgozásra kerültek a következő dokumentumok, melyek a Pedagógiai Program mellékletét képezik:

1. Alapkészségek fejlesztési terve /LINK/
2. Második esély tagintézményi terv /LINK/
3. Komplex pedagógiai-módszertani fejlesztési terv /LINK/
4. Pályaorientáció/életpálya-építési terv /LINK
5. Lemorzsolódás elleni iskolai stratégia /LINK

Nevelési értekezletek, képzések kiemelt területe a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók megismerése, felismerése, a tanítási módszerek szélesítése, gazdagítása, amelyekkel hatékonyan segíthetjük elő a tanítási-tanulási folyamatot.

A fejlesztési tervekben megfogalmazottak szerint az iskolába belépő 9. évfolyamtól kezdve folyamatosan történik a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók beazonosítása:

- kompetenciafejlesztésre szorulóak kiszűrése,
- családi problémák feltárása,
- iskolai, tanulási motiváció megismerése.

Iskolánk elkötelezett abban, hogy fennálló probléma esetén az iskola rendelkezésére álló eszközök segítségével a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók ne végzettség nélkül hagyják el az oktatási rendszert:

- tanulás támogatásával (egyéni-, kiscsoportos és osztályfoglalkozások keretein belül),
- családi problémák kezelése szakemberek bevonásával,
- iskolai kötődés erősítése (sport-, kulturális, közösségi programokon keresztül).

A lemorzsolódással szembeni küzdelemben résztvevő kollégák, szakemberek:

- szaktanárok,
- osztályfőnökök,
- iskolapszichológus,
- fejlesztőoktató,
- mediátor,
- iskolai szociális segítő,
- iskolarendőr,
- ifjúságvédelmi felelős,
- külső szervezetek (pl. Nevelési Tanácsadó, Drogambulancia, Családsegítő Szolgálat...).

A lemorzsolódás ellen három szinten igyekszünk tevékenykedni:

- **Prevenció (megelőzés):** olyan intézkedéseink sorolhatók a megelőzést szolgáló beavatkozások körébe, melyek célja, hogy még a probléma kialakulása előtt csökkentsük a korai iskolaelhagyás kockázatát.
- **Intervenció (beavatkozás):** célzott – egyéni, csoportos vagy intézményi szintű – támogatásokkal próbálják elkerülni a lemorzsolódást.
- **Kompenzáció (helyreállítás):** célja, hogy az iskolarendszerbe visszavezetve, vagy alternatív tanulói útvonal biztosításával végzettséghez segítsük azokat a fiatalokat, akik az iskolarendszerű oktatást végzettség nélkül hagyták el - így segítve munkaerő-piaci, társadalmi integrációjukat.

Valamennyi szinten kialakítottunk

1. tanulói előrehaladást támogató tevékenységeket,
2. oktatótámogató eljárásokat,
3. intézményvezetést támogató tevékenységeket
4. intézményi fejlesztést támogató tevékenységeket.

Részletes eljárásaink a Lemorzsolódás ellenei iskolai stratégiában olvashatók. (lásd melléklet)

• Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók

A gyermekvédelemről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény alapján történik a hátrányos helyzet (HH) és halmozottan hátrányos helyzet (HHH) megállapítása. Ezt a rendszeres gyermekvédelmi kedvezménnyel egy időben, vagy azt követően is kérelmezhető a lakóhely szerint illetékes jegyzői hivatalban.

Hátrányos helyzetű az a gyermek, vagy nagykorúvá vált gyermek, aki rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, akinél legalább egy körülmény fennáll:

- a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alacsony iskolai végzettséggel rendelkezik,
- a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

- a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmazottan hátrányos helyzetű

- az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében a fenti pontokban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll.

7. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

Az iskola sikeres működésének egyik feltétele, hogy tanulóink elmondhatják véleményüket, formálhatják, alakíthatják intézményünket.

Véleménynyilvánítás formái és helye:

Egyéni véleménynyilvánítás - saját és az iskola életét érintő kérdésekben, ha véleményét megfelelő módon és formában nyilvánítja (ez valamennyi tanulónak jogában áll.) Saját jogaik érvényesítése ügyében kérelemmel fordulhatnak az igazgatóhoz. A tanulók véleményüket nyilváníthatják személyesen tanáraiknak, szakoktatóiknak, gyakorlati-oktatásvezetőknek, igazgatóhelyetteseknek, igazgatónak. Az iskola bármely tanulója, tanulócsoportja, közössége, osztálya vagy szervezete véleménynyilvánításra, kérés, javaslat előterjesztésére az igazgatót (igazgatóhelyettest) bármikor felkeresheti. A Diákönkormányzat mint szervezet részt vesz a döntési folyamatokban, melynek során véleményt nyilváníthatnak a működési szabályzatukban foglaltaknak megfelelően.

A diákönkormányzat a oktatóitestület véleményének kikérésével dönt:

- saját működéséről,
- a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról,
- hatáskörei gyakorlásáról,
- egy tanítás nélküli munkanap programjáról,
- az iskolai, kollégiumi diákönkormányzat tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről.

A diákönkormányzat SZMSZ-ét a választó tanulóközösség fogadja el, és az oktatóitestület hagyja jóvá. Az SZMSZ jóváhagyása csak akkor tagadható meg, ha az jogszabálysértő vagy ellentétes az iskola SZMSZ-ével, házirendjével.

A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben. A diákönkormányzat véleményét az Nkt. 48. § (4) bekezdésben meghatározottakon túl:

- a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
- a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,
- a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
- az iskolai sportkör működési rendjének megállapításához,

- az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához,
- a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához,
- az intézményi SZMSZ-ben meghatározott ügyekben ki kell kérni.

Azokban az ügyekben, amelyekben a diákönkormányzat véleményének kikérése kötelező, a diákönkormányzat képviselőjét a tárgyalásra meg kell hívni, és az előterjesztést, valamint a meghívót – ha jogszabály másképp nem rendelkezik – a tárgyalás határnapját legalább tizenöt nappal megelőzően meg kell küldeni a diákönkormányzat részére.

8. A szülő, a tanuló, a oktató és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

Az iskolánk számára fontos, hogy a gyerekek nevelése érdekében együttműködjön a szülőkkel. A partnerségi viszony kialakítása, mint ideális viszony elérését célként fogalmaztuk meg. A cél elérése érdekében mindig törekednünk kell az együttműködés hatékonyságának javítására.

• Az iskola, a szülők és a tanulók együttműködésének formái:

- pályaválasztási tájékoztató, nyílt nap,
- iskolai és osztály szintű szülői értekezlet,
- fogadóórák,
- szülői közösségek létrehozása (SZM),
- személyes, és közvetett érintkezés,
- családlátogatás,
- diákönkormányzat.

A **pályaválasztási tájékoztató, a nyílt nap** elsősorban a leendő diákokat és azok szüleit tájékoztatja. Ezért minden évben megpróbálunk újabb és újabb elemet beépíteni, hogy vonzóbbá tegyük iskolánkat a szülők és a diákok számára. Ez egyfajta marketing tevékenység, hiszen az iskola mint szolgáltató szervezet harcol a „piacon” a tanulókért.

Az **iskolai és az osztály szintű szülői értekezletek** is főleg tájékoztató jellegűek. Az iskolai szintű szülői értekezletet tanév elején a kezdő osztályokban tanulók szülei számára szervezzük meg. A félévet követően pedig a végzős osztályokban tanulók szülei számára. Az osztály szintű szülői értekezleteket, és a **fogadóórákat** tanévenként kétszer szoktuk megtartani

Azoknak a szülőknek, akik nem tudnak részt venni ezeken az értekezleteken, úgy próbálunk kedvezni, hogy telefonon időpontot egyeztetünk, és a nekik legkedvezőbb időpontot ajánljuk fel a találkozásra.

A **közvetett érintkezés** területén számos új lehetőséget biztosítunk a szülők és a tanulók számára. A szülőket telefonon és e-mailben is el tudjuk érni, illetve a szülők minket. A honlapunkat úgy alakítottuk ki, hogy azon keresztül is tudjanak e-mailt küldeni az igazgatónak, az igazgatóhelyetteseknek és a tanároknak. A honlap (www.jendra.hu) ezen kívül számos információt tartalmaz, amely a családok többségénél már elérhető. (pl. menza befizetés, tankönyvosztás, rendezvények, iskolai dokumentumok, következő napi helyettesítés, vizsgaidőpontok). Az e-napló üzenetmodulja jelentősen hatékonyabbá tesz a kapcsolattartást.

A **családlátogatás** a tanulók és a szülők megismerésének egyik legjobb módja. Azonban ez igen nagyfokú tapintatot és empátiát igényel. Ennek során képet kaphatunk a család lakáskörülményeiről, a családtagok kapcsolatáról, az otthoni tanulás lehetőségeiről, stb. Ezt a feladatot elsősorban nem az osztályfőnökök látják el az iskolánkban, hanem az ifjúságvédelmi felelősünk.

A szülő, a tanuló és az iskola közötti kapcsolattartás során alkalmazunk néhány **megújuló formát** is. Ezt a megváltozott társadalmi viszonyok tették indokolttá. Osztályfőnökeink igény szerint ún. **közös szülői értekezletet** tartanak. Itt a szülők és a tanulók együtt vannak jelen, és dolgozzák fel az adott alkalom témáit. A tanuló felé ezzel az az üzenet, hogy nem az ő kizárásával beszéljük meg a „nevelők” (szülő, oktató) az őt érintő kérdéseket (iskolai teljesítmény, iskolai viselkedés, stb.).

Hagyományosnak tekinthető a minden tanév elején megrendezett **gólyanap**, amelyet a 9. osztályba érkező tanulóink könnyebb beilleszkedése érdekében szervezünk. A játékos vetélkedőket kiegészíti a szabadtéri főzés (bográcsozás). Ebbe a közös főzésbe igyekszünk bevonni a segítő szülőket, így alkalom nyílik a kötetlen beszélgetésre is.

Ilyen közös programnak számít a **szalagavató ünnepség** is, ahol a szülőket igyekszünk bevonni az előkészületi munkákba is. Évek óta igen nagy az érdeklődés a hozzátartozók, elsősorban a szülők körében. A nyitótáncot követő „szülőtánc”-nak igen nagy a sikere, ezért ezt a lehetőséget biztosítjuk a végzős tanulók és a szüleik számára.

Az **iskolapszichológus foglalkoztatását** is az iskola, a szülő és a tanuló közötti együttműködés javítójaként értelmezzük. Sokszor segíthet a gyerek és az oktató, a gyerek és a szülő, illetve az oktató és a szülő közötti konfliktus feloldásában. Az iskolapszichológus telefonon, e-mail-ben érhető el a szülők számára (honlapon közzé téve), megbeszélés alapján egyeztetett időpontban személyesen is mód nyílik konzultációra, szülőtanácsadásra. Ugyancsak

segítséget nyújthat a fejlesztőoktató és az iskolai szociális munkás tevékenysége a szülők számára, akik hasonlóan érhetők el: e-mailben, telefonon, vagy egyeztetett időpontban személyesen.

Munkánk során törekszünk arra, hogy a **már meglévő együttműködési formák hatékonyságát növeljük, valamint új kapcsolattartási formákat vezessünk be.**

A szülői értekezletek és a fogadóórák hatékonyságát úgy növeljük, hogy ezek **kötetlenebb formában zajló beszélgetésekké** váljanak. Fontosnak tartjuk, hogy az oktató hallgassa meg a szülőket, és partnernek tekintse őket. Ezért iskolánk folyamatosan küldi oktatóit mentálhigiénés jellegű képzésekre.

Emellett az is fontos, hogy biztosítsuk a szülőknek az **egyéni megbeszélési lehetőségeket**, mert nem minden szülő akarja a problémáit több emberrel megosztani.

A **diákönkormányzat** ad lehetőséget a diákoknak, hogy véleményt nyilvánítsanak, javaslattal éljenek a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben. A tanév elején elfogadott munkatervüknek megfelelően a DÖK tagjai részt vesznek:

- a gólyanap szervezésében és lebonyolításában,
- a gólyaavató szervezésében és lebonyolításában,
- a teremdekorációs verseny értékelésében,
- a Mikulás napi ajándékozásban,
- Valentin-nap, Diáknap
- egyéb diákélet szervezésével kapcsolatos eseményeken.

A DÖK tagjai segítik a pályaválasztási feladatok ellátását is, melynek során az iskolát bemutató rövidfilmet készítenek, amelyet a diákok kiselőadásai egészítenek ki. Így segíti a DÖK az iskolavezetés munkáját a beiskolázási időszakban.

A szalagavató ünnepség szervezését a DÖK háttérmunkával segíti. A DÖK tagjai részt vesznek a nyitótánc szervezésében, a dekorációs tervek elkészítésében és a kivitelezésben.

A tanév 2. félévében kerül sor a **diáknap** megrendezésére. Ez egy egész napos program az iskolában, amelyet nagyrészt a diákok szerveznek. Ennek keretében számos programmal készülnek a tanulóifjúság megmozgatására.

9. A tanulmányok alatti vizsgák

A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy **az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye** (a továbbiakban a felsorolt vizsgák együtt: tanulmányok alatti vizsga) alapján kell megállapítani.

A tanulmányok alatti vizsgák helyi szabályait a szakképzésről szóló 2019. év LXXX. törvény és a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet alapján határozzuk meg. E rendelet alapján készítettük el a tanulmányok alatti vizsgák helyi szabályait. A szabályzat a pedagógiai program 1. számú mellékletét képezi.

10. Az alkalmassági vizsga, a felvétel és az átvétel helyi szabályai

• A felvétel szabályai

Felvétel a 9. évfolyamra:

A jelentkezés a Nemzeti Erőforrás Minisztérium által szabályozott eljárási rend szerint történik.

Felvételi vizsgát egyetlen tagozaton sem tartunk. A felvételnél a 7. év végi és a 8. félévi osztályzatokat vesszük figyelembe magyar nyelv, irodalom, idegen nyelv, történelem, matematika, fizika és kémia tantárgyakból (maximum 70 pont). Pontegyezőség esetén a tanuló 7. év végi és a 8. félévi tanulmányi átlageredménye dönti el a sorrendiséget.

A technikumba, szakképzőbe történő felvételhez egészségügyi alkalmassági vizsgálat is szükséges (a szakmára vonatkozó KKK-nak megfelelően). Fontos tudni, hogy pszichológiai-munkabiztonsági okokból a sajátos nevelési igényű tanulók, a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók problémáikat az egészségügyi alkalmassági vizsgálatot végző orvossal kötelesek közölni.

Felvétel a szakképzési évfolyamokra:

Ha a szakképzőiskola, a technikum, szakképzési évfolyamára jelentkező nem az adott iskolában közismereti oktatásban megkezdett tanulmányait kívánja folytatni, akkor a szakképzőiskola és a technikum szakképzési évfolyamaira az iskola által kiadott jelentkezési lapon lehet jelentkezni.

Felvételi követelmények:

Szakképzőiskola szakképzési évfolyamára

- a szakképzőiskolai közismereti kerettantervben előírt követelmények teljesítése vagy a középiskola tízedik évfolyamának eredményesen teljesítése;
- egészségügyi alkalmasság;
- pályaalkalmasság (szükség esetén)²

Technikum szakképzési évfolyamára

- érettségi bizonyítvány;
- egészségügyi alkalmasság.
- pályaalkalmasság (szükség esetén)³

• Az átvétel szabályai

Iskolánk szabályozza a belépés feltételeit más képzési típusból / középiskolából.

Átmenet technikumból szakképzőiskolába és szakképző iskolából technikumba

Azoknál a diákoknál, akik láthatóan nehezen boldogulnak a technikum képzéssel (sok tantárgyból állnak bukásra, kompetenciáik fejletlenek a szükségeshez képest, várhatóan nem fogják tudni sikeresen teljesíteni a tanévet), vagy az iskola (osztályfőnök az iskolavezetéssel egyeztetve) vagy a szülők (az osztályfőnökkel és az iskolavezetéssel egyeztetve) kérhetik, hogy a tanuló egy általa szimpatikusnak tartott szakképzőiskolai képzésre iratkozzon át. Erre csak akkor van lehetőség, ha az adott képzést biztosító osztályban van még férőhely, ha az érintett tanuló az egészségügyi alkalmassági vizsgálaton megfelel, és ha képes és hajlandó letenni az esetleges különbözeti vizsgákat. Külön problémát jelent az utóbbi években, hogy az oktatási rendszer egyre kevésbé átjárható, gyakran előfordul, hogy túl sok tantárgyból kell osztályozó (különbözeti) vizsgát tenni, vagy a tanuló már nem tudja pótolni a gyakorlati képzés óráit. Ha a tanuló a tanév végén (sikertelenség, egészségügyi problémák vagy más ok miatt) dönt arról, hogy a technikum helyett szakképzőiskolai osztályban folytatja tanulmányait, helyzete nagyjából az osztályismétlőének felel meg annyi különbséggel, hogy a tananyagról nincs annyi tapasztalata, mint egy osztályismétlőnek.

A köznevelési és felsőoktatási intézményben folytatott tanulmányokat az adott szakmára előírt – megegyező tartalmú – követelményeket be kell számítani. A szakképzés megkezdése előtt foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban eltöltött szakirányú gyakorlati időt a szakirányú oktatás idejébe be kell számítani. A tanulmányi követelmények az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesíthetőek.⁴

---

² SULISZERVIZ szakértői anyag 2020.06.14.

³ mint előző

⁴ mint előző

Tagozat/szakmaváltás

Esti képzésekre akkor érdemes diákokat átvenni, ha azok elmúltak 18 évesek, esetleg dolgoznak iskola mellett, és sem a közösségbe való beilleszkedésben, sem tanulmányaikban nem sikeresek, esetleg nagyon sok a hiányzásuk.

Tanév végén – ha a tanuló rájön, hogy az az adott szakma nem tetszik, nem neki való – kérheti más szakmára való átvételét (ha az adott képzést biztosító osztályban van még férőhely). A szakmaváltás során az iskola megvizsgálja, felméri a tanuló képességeit, érdeklődését (pályaorientációs felmérés), illetve az egészségügyi alkalmasságát is.⁵

• Az átvétel szabályai – alapvizsgálathoz kötött képzéseknél

A tanulók átvételéről az igazgató dönt a Képzési és Kimentti Követelményekben megfogalmazott alkalmassági szabályok figyelembevételével. Az átvételhez a tanulónak az utolsó lezárt féléves vagy év végi bizonyítványát be kell mutatnia. Kiskorú tanuló esetén a szülő és a tanuló együttesen kérheti az átvételt. A kérelmet írásban kell benyújtani. Átvételnél különbözeti vizsga letétele szükséges az olyan tantárgyakból amit a tanuló nem, vagy nem azonos tartalommal tanult. A különbözeti vizsgát egy hónapon belül köteles a tanuló letenni, indokolt esetben az igazgató hosszabb határidőt is engedélyezhet. Évfolyamról történő továbblépés a tanulmányi követelmények teljesítése után lehetséges, mely az összefüggő szakmai gyakorlat teljesítésével együtt valósul meg.

Az igazgató az átvételt helyhiány miatt azonnal megtagadhatja. Ágazati alapvizsgát tett tanuló átvétele az ágazati alapoktatásnál nem köthető különbözeti vizsgálathoz, ha az átvételre az ágazati vizsga letételét követő tanévben kerül sor.

• Átjárhatóság

A különböző tagozatok és szakmai képzések felvételi követelményeit beiskolázáskor az intézmény nyilvánosságra hozza. Az évfolyamokról történő továbblépés a tanulmányi követelmények teljesítése után lehetséges.

Mivel a szakképző iskolában és a technikumban is ágazati alapképzés történik a képzés első szakaszában, különbözeti vizsga nélküli átjárhatóság van a két iskolatípus között. Az ágazati

---

5

alapképzés ágazati alapvizsgával zárul. Az ágazati alapvizsga alkalmas egyszerű munkakörök betöltésére.

Iskolaváltás azonos képzésen belül

Iskolaváltásra gyakran kerül sor tanév közben, ekkor általában a családi körülmények változása (szülők új munkahelyének változása, válás, házasságkötés, költözés stb.) hozza az iskolaváltás kényszerét. Előfordul, hogy a tanév közbeni váltás oka az eredeti iskolában való sikertelen beilleszkedés, rossz magaviselet (pl. fegyelmi/kizárás miatti iskolaváltás).

Minden egyes átvételi kérelem esetén az egyes évfolyamokra való átvételről az iskola igazgatója dönt a szakmai munkaközösség vezetőjének és az érintett osztályfőnöknek az egyetértésével. Az átvételt a szülő írásban kezdeményezheti.

Az igazgató az átvétel feltételeként különbözeti vizsgát is előírhat, elsősorban a technikum 9-12. évfolyamain a szakmai tantárgyakból. Emellett a tanuló köteles egészségi alkalmassági vizsgálaton is részt venni.

11. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai tevékenység

Iskolánk fontosnak tartja, hogy a tanulók elsajátítsák az elsősegélynyújtással kapcsolatos alapvető ismereteket. Ezért kidolgoztuk az ehhez szükséges tervet, amely a következőket tartalmazza:

1. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek átadását az iskolai **védőnő segítségével** szervezzük meg:
  - az osztályfőnöki munkaközösség az éves munkatervébe beilleszti e feladat kötelező ellátását az osztályfőnöki órák keretében;
  - az osztályfőnökök a védőnővel egyeztetnek időpontot, és elkészül az órák ütemezése;
  - minden tanév elején (szeptember-október) a kezdő osztályok számára **osztályfőnöki óra keretében** történik meg az ismeretek átadása;
  - egy későbbi időpontban (az ütemezésnek megfelelően) pedig sor kerül az elsajátított ismeretek ellenőrzésére egy teszt segítségével.
2. Az érdeklődő tanulók számára az iskolában szervezzük meg az elsősegélynyújtó tanfolyamot, amelynek során alapfokú ismereteket szerezhetnek.

II. EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM

1. A program célkitűzése

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy az intézményünkben eltöltött időben minden diák részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, iskolánkban működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

Az egészségfejlesztés és annak egyik megvalósulási formája a korszerű egészségnevelés, mely a tanuló, a szülő és különféle sportegyesületek, civil szervezetek részvételével az egészségi állapot erősítésére, fejlesztésére szolgál.

A mindennapos működésében kiemelt figyelmet fordítunk a gyermek, a tanuló egészséghez, biztonságához való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen

- az egészséges táplálkozás,
- a mindennapos testnevelés, testmozgás,
- a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- a személyi higiéné területére terjednek ki.

További egészségnevelési feladatok:

- higiénés magatartásra nevelés,
- egészséges mozgásfejlődés biztosítása,
- betegségek elkerülésére, egészség megóvására nevelés,
- megküzdési stratégiák bővítése, reziliencia növelése,
- krízis prevenció,
- harmonikus kapcsolatok kialakítására nevelés,
- családi életre, társsá-, szülővé válásra nevelés.

Az egészségfejlesztés során figyelembe vesszük a gyermekek, tanulók biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait. Arra törekszünk, hogy a teljes körű egészségfejlesztési program koordinált, nyomon követhető és mérhető, értékelhető módon valósuljon meg.

Az iskolánkban folyó lelki egészségfejlesztés célja, hogy elősegítse a kiegyensúlyozott pszichés fejlődést, támogassa a tanuló esetében a környezethez történő alkalmazkodást, felkészítsen és

megoldási stratégiákat kínáljon a környezetből érkező ártalmas hatásokkal szemben, így csökkentve a káros következményeket, továbbá pozitív hatást gyakoroljon a személyiséget érő változásokra.

2. A program megvalósításának feltételei

A program megvalósításának iskolán belüli személyi feltételei:

Egészségfejlesztő csoport tagjai:

Iskola igazgatója – vagy megbízottja,
Osztályfőnöki munkaközösség vezetője,
Osztályfőnökök,
Testnevelők,
Iskola-egészségügyi szolgálat (iskolaorvos – védőnő),
Iskolapszichológus,
Gyermek és ifjúságvédelmi felelős,
Drogprevenciós koordinátor,
Diákönkormányzatot segítő oktató,
Kortárs segítők.

Az iskolai egészségstratégia megvalósítása elképzelhetetlen a tantestület együttműködése nélkül.

Iskolán kívüli személyi feltételek, kapcsolatok:

Iskolaorvos, védőnő,
Jendrassik Diáksport egyesület
Megyében működő sport és kulturális Egyesületek
Gyermekjóléti szolgálatok (nevelési tanácsadók, családsegítők),
ANTSZ megyei intézményeinek egészségfejlesztési szakemberei,
Magyar Honvédség
Kábítószerügyi egyeztető fórumok (drogambulancia)

A program megvalósításának tárgyi feltételei:

- Jól felszerelt tornaterem és sportpálya,
- Iskolaorvosi rendelő,
- Iskolapszichológusi szoba,
- Jól felszerelt, világos osztályterem, szaktantermek, laboratórium.

3. A program megvalósításának színterei

Tanórai keretek, elsősorban:

- természettudományos órák, különösen biológia és egészségtan,
- osztályfőnöki órák,
- testnevelés (uszoda, tornaterem, szabadtéri) óra
- gyógytestnevelés órák
- környezettudatos témahét programjai

Tanórán kívüli keretek:

- nem sportjellegű tevékenységek (egészségnap, takarítási akciók, rendezvények),
- mindennapos testmozgás, tömegsport,
- diáknap, tanár-diák mérkőzések,
- sport egyesületek, uszodák, tánc, (néptánc) foglalkozások
- természetjárás,
- szakkör, elsősegélynyújtási tanfolyam.

Egyéb lehetőségek:

- Iskola egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő, asszisztens, iskolafogászat): fő feladata a prevenció. Az év eleji- közti szűrésekkel, vizsgálatokkal diagnosztizálni az előforduló tüneteket, problémákat és a szükséges terápia mielőbbi alkalmazása. Rendszeres konzultáció osztályfőnökkel, szülővel, testnevelővel. Meghívottként részvétel az egészségnevelést érintő oktatótestületi értekezleteken, illetve osztályfőnöki órákon.
- Iskola pszichológus: feladatait a tanulók személyiségfejlesztése, lelki egészségvédelme, továbbá a nevelő-oktató munka hatékonyságának segítése érdekében végzi, közvetlen segítséget nyújt az oktatóknak a nevelő-oktató munkához.
- Diákönkormányzat: a tanév elején és a tanév közben rendszeres konzultáció a diákok képviselői és a testnevelő tanárok között a tanévi tömegsportok, egyéni testmozgásvégzési lehetőségek koordinálása.

4. A program megvalósítása

4.1. Konkrét állapot felmérés:

- az intézmény tanulóinak, tanárainak, szülőinek az egészséges életmódhoz való viszonyulásának konkrét kérdőív formában való felmérése,
- tanulóknál, korosztályoknak megfelelő szintű és típusú kérdőívek használata,
- iskolaorvosi szűrések-vizsgálatok,
- iskolapszichológus,
- évente kétszer (ősszel és tavasszal) fizikai állapotfelmérés testnevelésórán.

A kapott vizsgálati eredményeket azután rangsoroljuk és meghatározzuk, kidolgozzuk az elsődleges, illetve másodlagos prevenciós feladatokat és módszereket.

4.2. Egészségnevelés az egyes szintereken

- Egészségnevelés tanórákon: iskolánk egészségfejlesztéshez kapcsolódó, a nevelés-oktatás egészét érintő feladatainak színtere minden tanóra, és tanórán kívüli foglalkozás. Az ismeretátadásban kiemelt szerepet kapnak a természettudományos órák.
- Egészségnevelés az osztályfőnöki óra keretében: az osztályfőnöki órák tartalmát nem határozza meg egyik közneveléssel kapcsolatos törvény ill. szabály sem, ezért ebben a tekintetben nagy az iskola szabadsága és ezzel együtt a felelőssége is. Az órakeret szűkös és a napi, valamint az aktuális problémák megbeszélése mellett helyet kell adni az egészségnevelésnek, prevenciónak is.
- Egészségnevelés a testnevelésórán: célunk megszerettetni és megőrizni a mozgás szeretetét, változatos, hangulatos óravezetéssel sikerélmény biztosításával úgy, hogy ne csak a teljesítmény centrikus oktatás domináljon.

A tanulók önmagukhoz mért fejlődése jelentse az értékelés fő elvét, mind a technikai, mind pedig a kondicionális képességfejlesztés területén, ne az abszolút teljesítményt osztályozzuk.

A gyógytestnevelés órákat külön csoportban szakos ellátással szervezzük, hogy minden diákunk a képességeinek és problémájának legjobban megfelelő fejlesztésben részesüljön.

Diákjainktól elvárjuk, hogy lehetőségeikhez mérten

- legyenek tisztában a baleset-megelőzés, balesetvédelem és a kölcsönös segítségnyújtás fő elveivel, fontosságával,
- egészséges étkezési szokásokat alakítsanak ki,
- felismerjék a helyes napirend kialakításának fontosságát, és eszerint éljenek,

- tudatosuljon bennük a káros szenvedélyek sportteljesítmény-csökkentő és egészségkárosító hatása.

4.3.   Prevenció

Iskolánkban az egészségfejlesztés és környezeti nevelés területén kiemelt szerep jut a prevenciós munkának, felmérések készítésének, rendezvények szervezésének.

A megelőzésének főbb területei:

- Táplálkozás:
Egészséges étkezési – reformétkezésről szóló előadások szervezése.
Sportrendezvényekkel egybekötött gyümölcs, rostos ital, tiszta víz bemutatók.
- Szexualitás és az AIDS:
Biológia, természetismeret oktatásán, osztályfőnöki óra keretein.
- Stressz és szorongáscsökkentő technikák tanítása-tanulása, megküzdési stratégiák bővítése, fejlesztése, időgazdálkodás tanítása.
- Dohányzás:
Iskolánk egész területén tilos a dohányzás.
Előadások szervezése meghívott előadókkal.
Audiovizuális eszközök felhasználásával.
Sportverseny szervezés.
Tanári példamutatás.
Fizika, természetismeret órákon, ahol a légzés élet- és egészségtana a tanóra szerves része a tantárgyak közötti kooperáció keretében az egészségnevelés.
- Drog-prevenció:
Előadások szervezésével, kortárs segítők bevonásával, rendőrségi és ifjúságvédelmi szakemberek segítségével folyamatosan jelen van az osztályok életében.
- Egyéb függőséget okozó fogyasztási cikkek: alkohol, energia ital és kávé - sajnos legtöbb iskola fiataljaira jellemző, hogy a tanítási hét során felmerülő nehézségek miatt pótszerekhez nyúlnak! Bár a kávé és az energia ital legális drognak számít, nem lehet a diákok mindennapi itala! Itt a legkisebb a megelőzésben a mozgásterünk, hiszen a szülők és mi tanárok is élünk ezekkel az anyagokkal, ezért tanórákon, elsősorban a biológia és kémia szakos kollégák feladata felhívni a figyelmet az izgatószer használatának „mellékhatásaira”.
Mivel az iskola területén, az iskolai programokon az alkohol fogyasztása és birtoklása is büntetendő, ezért a tanulók baráti körben, szabadidejükben élnek vele.

A tanórai munka során kiselőadások készítésével és prezentációjával inkább magukénak érzik a témát a diákok.

5. A megvalósítás időintervallumai

- Rövid távú (1 év):

A program elindítása felméréssel

Növekedjen a tömegsportokon való résztvevők száma

Az egészséges táplálkozás feltételeinek megteremtése a büfében

Kulturált, ízletes, évszaknak megfelelő öltözködés.

A betegséggel szembeni immunitás növekedjen - a tanári-tanulói hiányzások csökkenjenek!

- Középtávú (3- 4 év):

Tanári továbbképzések

A dohányzók számának csökkentése, kortárssegítők számának növelése.

Alkohol problémák számának csökkentése, drog megelőzés.

- Hosszú távú (8-10 év):

Átfogó szemléletváltozás.

Összehasonlító értékelés:

- Folyamatértékelés: a végrehajtás szakaszában hogyan fogadják a diákok, tanárok, szülők ezt a programot, pl. az egyes rendezvényeken hányan vesznek részt.
- Átfogó éves értékelés: az éves munka értékelésekor.
- Újabb célkitűzések meghatározása: az új állapotfelmérés és a középtávú teljesülés tükrében 5-6 évente felülvizsgálat.

III. OKTATÁSI PROGRAM

Szakképző intézményünkben technikai és szakképző iskolai képzéseket folytatunk.

A szakképző intézmény valamint a technikum, szakképző iskola szakképzési tevékenységét a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény 19-21§ szabályozza.

1. Tartalmi szabályozók

A szakképzési törvény 12. §-a értelmében a szakképző intézményben a nevelő és oktató munka a szakképzésben kötelezően alkalmazandó programterv és a programterv alapján kidolgozott szakmai program szerint folyik.

2. Közismereti kerettantervek, helyi tanterv, a kötelező és a szabadon választható tanórai foglalkozások

Mivel nincsenek külön, kötelező és egységes közismereti kerettantervek a szakképző intézmények számára, ezért a szakmai program részét képező oktatási programban a helyi tantervek készítése során a technikum esetén a gimnáziumi közismereti kerettantervet, szakképző iskola esetén az OH honlapján megjelent közismereti kerettanterv ajánlását tekintjük az adaptáció alapjaként.

A szakképzés feladata a korszerű szakmai ismeretek megszerzésére való felkészítés és az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges készségek fejlesztése. A szakképzés és a felsőoktatás az oktatási rendszer egymásra épülő, szerves részei.

A kerettantervi célok megvalósításához fontos a tanulók megismerése, megfelelő motiválása, a helyes tanulási módszerek megismertetése és begyakorlása, a differenciált bánásmód alkalmazása. Ezen időszak legfontosabb feladata a közismereti és szakmai érettségi vizsgára, valamint az azt követő szakmai, illetve felsőfokú tanulmányokra való felkészítés.

Ennek megfelelően a szabadon tervezhető órakeret felhasználását ágazatok szerint eltérően alakítottuk ki. Jelenlegi óraterveink kialakítása során a jogszabályi környezetnek megfelelően igyekeztünk növelni azon tanórák számát, melyeken az anyanyelvi és idegen nyelvi, a matematikai, illetve a digitális kompetenciák fejlesztése folyik, valamint figyelembe vettük a tanulók érettségi vizsgára történő felkészítésének és a szakmai vizsgára történő felkészítésének követelményeit. Ezek a tanórák a csoportbontás kihasználásával együtt lehetőséget biztosítanak arra, hogy kis csoportban tudjuk fejleszteni a gyengébb alapkészségekkel rendelkező tanulókat,

akik így a szakmai vizsgák letétele után fejlettebb kompetenciákkal indulhatnak neki az érettségi megszerzésének.

E mellett a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók esetén – az órarendbe építve – heti 2 órát biztosítunk alapkompétencia-, digitális kompetenciafejlesztő foglalkozásokra, illetve kulturális és sportfoglalkozásokra.

A helyi tantervek egyes tantárgyakra vonatkozó részletes tartalmát közismereti tárgyak esetén az oktatási program II. kötete tartalmazza.

3. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

A hazánk *Alaptörvényében* megfogalmazott feladatokat szem előtt tartva és A nemzeti köznevelésről szóló törvényben foglalt célok elérése érdekében, a törvény elveinek és szabályozásának megfelelően a **Nat a köznevelés feladatát** alapvetően a *nemzeti műveltség, a hazai nemzetiségek kultúrájának átadásában, megőrzésében, az egyetemes kultúra közvetítésében, az erkölcsi érzék és a szellemi-érzelmi fogékonyság elmélyítésében jelöli meg.* Feladata továbbá a tanuláshoz és a munkához szükséges képességek, készségek, ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése, az egyéni és csoportos teljesítmény ösztönzése, a közjóra való törekvés megalapozása, a nemzeti, közösségi összetartozás és a hazafiság megerősítése.

Célja továbbá, hogy a családdal együttműködve cselekvő elkötelezettségre neveljen az igazság és az igazságosság, a jó és a szép iránt, fejlessze a harmonikus személyiség kibontakoztatásához szükséges szellemi, érzelmi, erkölcsi, társas és testi képességeket. Ezáltal járul hozzá ahhoz, hogy a felnövekvő nemzedék

- a haza felelős polgárává válják;
- kifejlődjék benne a hazafiság érzelmvilága;
- reális önismeretre és szilárd erkölcsi ítélőképességre tegyen szert;
- megtalálja helyét a családban, a szűkebb és tágabb közösségekben, valamint a munka világában;
- törekedjék tartalmas és tartós kapcsolatok kialakítására;
- legyen képes felelős döntések meghozatalára a maga és a gondjaira bízottak sorsát illetően;
- válják képessé az önálló tájékozódásra, véleményformálásra és cselekvésre;
- ismerje meg és értse meg a természeti, társadalmi, kulturális jelenségeket, folyamatokat;
- tartsa értéknek és feladatnak a kultúra és az élővilág változatosságának megőrzését.

A Nat szándéka, hogy a teljesítmény növelésére sarkalljon tanítványt és tanárt egyaránt, hogy *az elsajátított tudás értékálló és a kor igényeinek megfelelő* legyen, ennél fogva egyensúlyra

törekszik a műveltség értékhordozó hagyományai, valamint az új fejlesztési célok és tartalmak között.

A **fejlesztési területek – nevelési célok** áthatják a pedagógiai folyamat egészét, s így közös értékeket jelenítenek meg. A célok elérése érdekében a pedagógiai folyamatban egyaránt jelen kell lennie az ismeretszerzés, a gyakoroltatás-cselekedtetés mellett a példák érzelmi hatásának is. A nevelési célok intézményi szintű tudatos követése, valamint a hozzájuk rendelt feladatok végrehajtása és végrehajtatása az intézményi pedagógiai kultúra és a színvonalas pedagógiai munka meghatározó fokmérője, a pedagógiai-szakmai ellenőrzés egyik fontos kritériuma.

A szakképző iskolában folyó nevelés-oktatás az iskolai alpműveltség megerősítése mellett a gazdaság, a munkaerőpiac igényeihez is igazodva felkészít a választott szakképesítésre és segíti a társadalmi különbségekből adódó hátrányok leküzdését a Nat szakképző iskolai feladatokra vonatkozó fejlesztési feladatainak teljesítésével, az egyedi foglalkozást igénylő egyedi szükségletekhez igazodó tanulásszervezési módszerekkel.

A **tanulás tanítása** az iskola alapvető feladata. Minden oktató teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítanunk a diákoknak, hogyan alkalmazhatják a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatják a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatják az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítanunk, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

A tanulási tevékenység legfőbb célja olyan tanulói kompetenciák fejlesztése, amelyek lehetővé teszik az ismereteknek különböző helyzetekben történő kreatív alkalmazását. A **tevékenységekre épülő tanulásszervezési formák** segítik a tanulót a tanulási eredmények által kijelölt ismeretek megszerzésében, és ezen keresztül a kompetenciák fejlesztésében. Lehetőség szerint az oktatóink kihasználják a tanulás társas természetéből adódó előnyöket, a differenciált egyéni munka adta lehetőségeket. Segítik a párban vagy csoportban végzett felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködésen alapuló tanulást. A tanulási eredmények elérését segítik elő az olyan **differenciáló módszerek**, mint a minden szempontból akadálymentes és minden tanuló

számára egyformán hozzáférhető tanulási környezet biztosítása, a tanulói különbségekhez illeszkedő, differenciált célkijelölés, a többszintű tervezés és tananyag-alkalmazás, a fejlesztő, tanulást támogató értékelés. Az oktató a probléma-megoldási és a jelenségértelmezési folyamatot – a tanuló szükségleteinek megfelelően – közvetett, illetve közvetlen eszközökkel segíti. Az iskola az aktív tanulói tevékenységek megvalósítása során lehetővé teszi iskolán kívüli szakemberek bevonását, valamint a külső helyszínek nyújtotta pedagógiai lehetőségek felhasználását (könyvtár, múzeum, levéltár, színház, koncert). Az oktatók együttműködnek más tantárgyakat tanító oktatókkal azért, hogy a tanulóknak lehetőségük legyen a tanórákon vagy a témahetek, tematikus hetek, projektnapok, témákhoz szervezett események, tanulmányi kirándulások, iskolai táborok alkalmával a tantárgyak szervezett, összefüggő, illetve kapcsolódó tartalmainak integrálására.

Tanítási évenként több olyan tanóra megszervezését igyekszünk beilleszteni a helyi tantervbe, amelyben több tantárgy ismereteinek integrálását igénylő (multidiszciplináris) téma kerül a középpontba, a tanóra céljának, tartalmának és megvalósítási módszereinek megjelölésével.

A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében a tananyag feldolgozásánál az oktatóknak figyelembe kell vennie a tantárgyi tartalmaknak a tanulói sajátosságokhoz való illesztését. A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében ez az adaptálás lehetővé teszi az egyéni haladási ütem biztosítását, valamint a differenciált (optimális esetben személyre szabott) nevelés, oktatás során az egyéni módszerek alkalmazását. Az aktív tanulás segítése a tanuló tehetségének, különleges nevelési-oktatási szükségleteinek vagy fogyatékosságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező szakember támogatásával történik.

Tanulási környezet: A tanulás közvetlen helyszíneként használt helyiségeket (kiemelten osztálytermeket) lehetőség szerint úgy alakítjuk ki, hogy a különböző tanulásszervezési eljárások alkalmazásához a berendezések rugalmasan és gyorsan átalakíthatók legyenek, illeszkedjenek az osztályba járó tanulók korosztályi és egyéni szükségleteihez, valamint nyugodt, biztonságos és támogató tanulási környezetet teremtsenek valamennyi tanuló számára. Biztosítjuk, hogy a tanulók a foglalkozásokon IKT és digitális eszközöket (számítógép, más iskolai vagy saját eszköz), internetkapcsolatot és prezentációs eszközöket vehessenek igénybe, valamint hozzáférhetővé váljanak a hagyományos iskolai és az elektronikus könyvtárak egyaránt.

A technológiai fejlődés nyújtotta lehetőségek alkalmazása sokféle módszertani lehetőséget biztosítva segíti a tanulás-tanítás folyamatát. A XXI. századi tanulási környezet nélkülözhetetlen elemét képezi az iskolai tanuláshoz kapcsolódó digitális technológiával támogatott oktatási módszerek sokfélesége, ezért különösen figyelünk arra, hogy az oktatóink ismerjék és alkalmazzák azokat. Ezek olyan tanulási folyamatra adnak lehetőséget, amely nemcsak az

oktató-diák együttműködést, hanem ennek következtében a hagyományos tanulási folyamatot is jelentősen megváltoztathatja, ennek következtében új típusú szerepben jelenik meg a folyamatban mind a tanuló, mind pedig az oktató. Ennek gyakorlati leképezése azonban csak úgy valósulhat meg hatékonyan, ha ennek az intézmények pedagógiai gyakorlatában és szemléletmódjában is elfogadott, elismert helye és szerepe lesz.

A tanulók tanulási tevékenységekben való aktív részvétele kulcsfontosságú, ezért ennek előmozdítása érdekében fontos, hogy az oktatók a **tevékenységközpontú tanulásszervezési formákat** részesítsék előnyben. A tanulás társas természetéből adódó előnyök, a differenciált egyéni munka adta lehetőségek kihasználása, valamint a párban vagy csoportban végzett kutatásalapú, felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködő tanulás támogatása szintén hozzájárul a korszerű tanulási környezet megteremtéséhez.

Fontos, hogy a tanulóval szemben támasztott elvárások egyértelműek legyenek, az azokhoz igazodó mérési stratégiákkal együtt, és már a tanulási folyamat elején ismertté váljanak. Az iskolai légkör bizalmi jellege elsődleges feltétele annak, hogy a tanulási problémákra és a személyes nehézségekre időben fény derüljön. Ennek a bizalomnak a megteremtése és fenntartása az intézményvezetők és az oktatók állandó felelőssége.

Az iskola a tanulók tanulmányi előmenetelét a képességeiknek megfelelő, **egyénre szabott tanulási lehetőségek** biztosításával tudja a leghatékonyabban támogatni.

Fontos alapelv, hogy a tanulók közti különbségeket az iskola a különféle környezeti feltételek és az egyénenként eltérő idegrendszeri érés, valamint az egyéni képességek kölcsönhatása eredményének tekintse. E szemlélet gyakorlatban történő alkalmazásához olyan fejlesztési célokat kell kijelölnünk, amelyek nemcsak a tanulótól várnak illeszkedést a tanulási környezethez, hanem a tanulási környezettől is alkalmazkodást igényelnek a tanuló egyedi jellemzőihez. Ennek értelmében fontos a képességtartományok mindkét határán - tehetség és fejlődési késés, fejlődési zavar, esetleg ezek együttes megléte – a kihívást jelentő feladatok megtervezése. Különösen figyelünk arra, hogy biztosítsuk a tanulás egyéni lehetőségeit és a személyre szabott nevelés-oktatás során megszerezhető tanulási tapasztalatokat, enyhítsük a hátrányok hatásait, optimális esetben képes legyen kiküszöbölni azokat. Ezek közül kiemelten fontos a családi és településszerkezeti hátrányokból eredő, az eltérő kulturális és nyelvi elsajátítási lehetőségekhez köthető, valamint a különleges bánásmódot igénylő tanulókhöz illeszkedő fejlesztő tevékenység.

Kiemelt feladatként a lemorzsolódás csökkentése érdekében alkalmazott/alkalmazható módszerek részletes leírását tartalmazza az iskola **Komplex pedagógiai-módszertani fejlesztési terve**. (lásd mellékletek)

A differenciálás speciális megvalósulása lehet az együttnevelés során a rehabilitációs szemlélet érvényesülése. A hátránykompenzáció biztosítása érdekében (SNI, BTMN, HH, HHH) a tanuló szükségleteihez, képességeihez, készségeihez illeszkedő módszertani eljárások (eszközök, módszerek, terápiák, a tanulást-tanítást segítő speciális eszközök, a gyógypedagógus módszertani iránymutatásainak beépítése, egyéni fejlesztési terv készítése és rendszeres ellenőrzése) alkalmazása szükséges a különböző pedagógiai színtereken.

A tanulói teljesítmény értékelésének egyik célja, hogy segítse a tanuló és a szülő objektív tájékoztatását, továbbá hozzájáruljon ahhoz, hogy az oktató folyamatosan meggyőződjön a tanulási folyamat hatékonyságáról, lehetőséget biztosítson a pedagógiai munka nyomon követésére, és az újratervezésére, a célok újra definiálására és továbbiak meghatározására, amennyiben ezt a tanulók fejlődése megkívánja. Az értékelési folyamatokat megalapozó tervező munka során fontos figyelembe vennünk a tanuló előzetes tudását, aktuális fejlettségi szintjét, egyéni fejlődési lehetőségeit, életkori sajátosságait, az értékelés személyiségfejlődésére gyakorolt hatását és a pedagógiai célokat. Ennek érdekében a kiinduló állapot értékelése (diagnosztikus mérés) egy tanítási óra, tanulási egység, téma vagy program megkezdése előtt végzett adatgyűjtés. A **diagnosztikus értékelés** kiterjedhet a tanulók meglévő tartalmi tudására, aktuális készség- és képességfejlődési szintjére, hozzáállására, viszonyulására. Az eredmények visszajelzésével az oktató útmutatást tud adni a tanulónak a tanulást várhatóan leghatékonyabban segítő tanulási módokról.

A tanulás folyamatában több alkalommal, tájékoztató jelleggel végzett információgyűjtés, a **fejlesztő, tanulást segítő értékelés** és ennek visszajelzése akkor éri el a kívánt hatást, ha az a tanuló számára az értékelést követően rövid időn belül megismerhető, ezért fokozottan figyelünk arra, hogy az oktatók részéről adott visszajelzések minden esetben megtörténjenek, lehetővé téve a tanulók fejlődésének folyamatos nyomon követését.

A tanulási folyamat részeként fontos a **motivációs bázis fejlesztése**, korrigálása, valamint a **szociális kompetenciák fejlesztése is**. A szocializáció során a tanuló szociális környezetében sajátítja el a társas kapcsolatok kiépítéséhez és fenntartásához szükséges ismereteket és készségeket, amelyek lehetővé teszik, hogy a későbbiekben a társadalom aktív tagja legyen. A munkahelyekre való sikeres beilleszkedés, a munkatársakkal való együttműködés egyik kulcsa a társas készségek megfelelő színvonala. Ezek között található a korrektség és tisztesség, a felelősségvállalás és megbízhatóság, valamint a kötelességtudat, a tolerancia és szolidaritás, a megértés, a segítőkészség, a csoportban való dolgozás, a tanulás és a haladás iránti szándék is.

4. Óratervek, prioritások az óratervekben, a csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

A következő óratervek 2020. szeptember 1-jétől felmenő rendszerben (először a 9. évfolyamokon) kerülnek bevezetésre a Nemzeti alaptantervben foglalt szabályozásnak megfelelően. Ezeket a Nat 2020 bevezetésével párhuzamosan, felmenő rendszerben kell alkalmazni. Az óraterveket a 3.sz. melléklet tartalmazza.

Tapasztalat, hogy a kisebb csoportokban végzett fejlesztő munka hatékonyabb, mint a teljes osztályban végzett, főleg a nagy osztálylétszámú osztályok esetén. A szakmai programunk lehetővé teszi a csoportbontást több tárgyból és évfolyamon. A kisebb létszámú csoportokban végzett munka hozzájárul ahhoz, hogy a félévi, és évvégi bukások számát, a lemorzsolódás mértékét csökkenteni tudjuk.

Iskolánk csoportbontásban tanítja a digitális kultúrát, az idegen nyelvet, a matematikát, a szakmai gyakorlatokat, és egyes, a vizsgák szempontjából fajsúlyos tárgyakat (lásd óratervek). Az esélyegyenlőség biztosítása, valamint a hozott hátrányok csökkentése érdekében a 9-10. évfolyamon a magyar nyelvet.

A csoportbontással együtt felhasznált, valamint a felhasználható óraszámok közötti különbséget felhasználásáról a köznevelési törvény keretei között az iskola évenkénti mérlegelés alapján dönt (pl. emelt szintű felkészítés, stb.). A szabadon választható foglalkozások esetén iskolánk nem biztosítja az oktatóválasztást a diákok számára.

A tanórán kívüli foglalkozások rendje

Ingyenesen szervezett szakkörökre, korrepetálásokra, felzárkóztatásokra, sportcsoportos foglalkozásokra - igényfelmérést követően - a szakmai munkaközösségek és a diákönkormányzat tesz javaslatot. A szakkörök indításáról a javaslat alapján a nevelőtestület dönt minden tanév elején, vezetőjét az igazgató bízza meg. A foglalkozások legalább 10 fő létszámnál szervezhetők és működtethetők. A foglalkozásokról naplót kell vezetni. Öntevékeny kör igény alapján szervezhető, indításukról a nevelőtestület véleményezési jogának megtartásával a diákönkormányzat dönt. A kör vezetőjét a tanulók kérik fel. A kör programját, működési rendjét az érdeklődési kör tagsága alakítja ki és az igazgató hagyja jóvá. Az iskolában működik diáksport egyesület, melynek minden diák tagja lehet. Működését saját szabályzata tartalmazza. Szakkörben, érdeklődési körben, művészeti csoport munkájában való részvételre a tanuló nem kötelezhető, az oda történő jelentkezés önkéntes és egy teljes tanévre szól.

5. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

A nemzeti köznevelésről szóló törvényben foglalt kivételekkel az iskola a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében szervezi meg. A heti öt órából legfeljebb heti két óra a Nat Testnevelés és egészségfejlesztés műveltségterületében jelzett sporttevékenységekre (úszás, néptánc, közösségi és más sportjátékok, szabadtéri sportok, természetjárás, kirándulás), vagy - az iskola lehetőségeinek és felszereltségének megfelelően - különféle más sporttevékenységekre fordítható (hagyományos magyar történelmi sportok, mozgásos és ügyességi játékok, csapatjátékok). A heti két óra kiváltható továbbá sportolással iskolai sportkörben, vagy - a tanuló kérése alapján - sportszervezet, sportegyesület keretei között végzett igazolt sporttevékenységgel.

A szakképző osztályokban csak azokon a tanítási napokon kell megszervezni a mindennapos testnevelés oktatást (legalább napi egy testnevelés óra keretében), amelyeken közismereti vagy szakmai elméleti oktatás is folyik.

6. Az egészségnevelés és környezeti nevelés elvei

A környezet és az egészség egymástól el nem választható fogalmak. A természet, környezet óvása, védelme nélkül nem beszélhetünk egészséges emberi életről sem, mivel az ember a természet része.

Ennek szellemében kívánjuk nevelni a ránk bízott gyermekeket, és programjainkkal a szülők és a környék lakóinak környezet- és egészségtudatos magatartását is fejleszteni kívánjuk. Az egészségnevelési és környezeti nevelés elveit a következők szerint fogalmazzuk meg:

- Az ember és a természet kölcsönös egymásrautaltságának megismertetése, tudatosítása, a globális gondolkodás, a korszerű ökológiai szemlélet kialakítása.
- Az egészséges életvitel fontossága, a környezeti és civilizációs ártalmak felismertetése (rendszeres testmozgás, túrák, betegséget megelőző tevékenységek).
- A természeti és a mesterséges környezet ápolása és megóvása.
- A mindennapos testedzés változatos lehetőségeinek megteremtése az iskolában.
- Alakuljon ki a tanulóknál a szűkebb és környezetéért (lakóhelye) felelős tevékeny magatartás!
- Tudatosítsuk a tanulóknál, hogy ne ártsanak önmaguknak, ne tegyék ki veszélynek sem testüket, sem lelküket, kerüljenek minden olyan ártalmat, amely egészségüket veszélyezteti!
- A diákok az egészségfejlesztés terén szerzett ismereteik, készségeik és jártasságaik birtokában felismerjék a kiegyensúlyozott életmód és életvitel jelentőségét saját

egészségük szempontjából! Legyenek tisztában azzal, hogy az egészség nem a betegség hiánya, hanem a testi, lelki, és szociális jóllét állapota, valamint, hogy a mindennapi életvezetés, az életmódbeli szokások fogják döntő mértékben meghatározni későbbi egészségi állapotukat, életkilátásaikat!

- Csak megfelelő ismeretek, új szemlélet teszi lehetővé annak felismerését, hogy a környezetvédelem nem öncélú tevékenység, hanem önmagunk, társadalmunk, anyagi és szellemi javaink védelmére, utódaink egészségének, a jövő nemzedékek életfeltételeinek megmentésére, megjavítására irányul.

7. A választható érettségi vizsgatárgyak megnevezése, amelyekből a középiskola tanulóinak közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítését az iskola kötelezően vállalja

A jelenleg érvényben lévő szabályozás szerint a tanulók kétféle szinten tehetnek érettségi vizsgát. A vizsgázó – függetlenül attól, hogy a középiskolában milyen szintű vizsgára készült fel – dönt abban a kérdésben, hogy középszinten vagy emelt szinten tesz érettségi vizsgát az egyes vizsgatárgyakból. Ez lehet középszint, vagy emelt szint. A kötelező vizsgatárgyak mellett a tanulók 5. vizsgatárgyként a technikumban a képzési ágazatának megfelelő ágazati, ill. ágazaton belüli specializáció szakmai vizsgatárgyból vizsgáznak. A kötelező és a kötelezően választandó mellett további vizsgatárgyakból is tehető érettségi vizsga.

A kötelező vizsgatárgyak mellett iskolánk vállalja, hogy azokból a tantárgyakból, amelyeket a tanuló a képzése során tanul, abból tehet érettségi vizsgát. Az iskolánk továbbá vállalja, hogy a helyi tantervében megadott óraszámban a tanulókat felkészíti a középszintű érettségi vizsgára a következő tantárgyak esetén:

Fizika (Gépjármű mechatronikus szaktechnikus, Gépésztechnikus)

Földrajz (Logisztikai technikus)

Digitális kultúra (minden ágazat)

II. idegen nyelv (turisztikai-, cukrász-, szakács-, vendégtéri szaktechnikus)

Testnevelés (minden ágazat esetén)

Iskolánk szakos oktatót a rendelkezésre álló szakos kapacitások és az egyenletes terhelések figyelembevételével biztosít.

8. A középszintű érettségi vizsga témakörei

A középszintű érettségi vizsga témaköreit a 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet 2. számú mellékletének második része tartalmazza „Az érettségi vizsgatárgyak általános követelményei” címszó alatt. Ennek részleteit a szakmai program 2. számú melléklete tartalmazza.

9. Emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítés, szabadon választható tanórai és tanórán kívüli foglalkozások:

A tanuló joga, hogy válasszon az iskola szakmai programjában rögzített szabadon és kötelezően választható tantárgyak közül.

Iskolánk az előírásoknak megfelelően a 11. és 12. évfolyamon biztosítja a kötelező vizsgatárgyakból (magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika, idegen nyelv) és a helyi tantervben megjelölt tantárgyakból, hogy a tanulók – választásuk szerint – emelt szinten készülhessenek fel az érettségi vizsgára.

Iskolánk a következő tantárgyak esetében vállalja az emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítést:

Testnevelés (minden ágazat)

II. idegen nyelv (turisztikai-, cukrász-, szakács-, vendégtéri szaktechnikus)

Digitális kultúra (Kereskedő és webáruházi technikus)

Az érettségi felkészítésre a 11-12 évfolyamon valamennyi tantárgyból heti kettő többletóra áll rendelkezésre. (megfelelő számú jelentkező esetén: 8 fő/csoport)

A tanulók tantárgyválasztása az érettségi vizsgára való felkészüléssel függ össze. A tizedik (tizenegyedik) osztályos tanulók az adott tanév május 20-áig adhatják le a tantárgy, ill. a felkészülési szint megválasztásával/megváltoztatásával kapcsolatos döntésüket. E jogot – a korra való tekintettel – a szülő és a gyermek közösen gyakorolja.

A választott tantárgyból a tanuló félévkor és a tanév végén is osztályzatot kap, mulasztás, továbbhaladás szempontjából is a kötelező tantárgyakkal azonos elbírálás alá esik, lemondására a tanév közben nincs lehetőség. A tizenegyedik évfolyam lezárását követően – az igazgató engedélyével – a választás módosítható, a választott tárgy lemondható. Az ezzel kapcsolatos kérelmeket az iskola legkésőbb az adott év június 20-áig fogadja el.

Az iskola személyi feltételei nem teszik lehetővé, hogy a tanuló szabadon oktatót válasszon.

10. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

A tankönyvellátás állami feladat. A tankönyvellátás rendszerének működtetéséért az oktatásért felelős miniszter felelős.

Az oktatásért felelős miniszter az iskolában alkalmazott tankönyvek

a) tankönyvvé nyilvánításával és a tankönyvjegyzékre történő felvételével kapcsolatos feladatait a hivatal által,

b) fejlesztésével és kiadásával kapcsolatos feladatokat az állami tankönyvfejlesztésért és -kiadásért felelős szerv működtetésével,

c) előállításával, valamint az iskolai tankönyvrendelés lebonyolításával kapcsolatos feladatokat a Kormány rendeletében kijelölt, az állam százszázalékos tulajdonában álló, nonprofit gazdasági társaság (a továbbiakban: könyvtárellátó) közreműködésével látja el.

A köznevelés nappali rendszerű iskolai oktatásában az állam biztosítja, hogy a tanuló számára a tankönyvek térítésmentesen álljanak rendelkezésre.

A tankönyvválasztás elvei

Az iskola az iskolai tankönyvrendelés keretében a Nat szerinti kerettantervi tantárgyhoz kizárólag a tankönyvjegyzéken szereplő tankönyvek közül választhat.

Iskolánk egyrészt a közismereti tantárgyak tanításához, másrészt a szakmai tárgyak oktatásához választja ki a tankönyvjegyzéken szereplő tankönyvek közül a megfelelő tankönyveket.

A tankönyvek kiválasztásánál a következő szempontokat vesszük figyelembe:

- a lehető legjobban illeszkedjen a tantárgy helyi tantervéhez,
- a tanulók számára megfelelő segédeszköz legyen (könnyen tanuljanak belőle),
- a kiválasztott tankönyv utánpótlása megoldott legyen (a jövőben is beszerezhető legyen, pótrendelés esetén is gyorsan hozzájuthassunk),
- a tantervi követelményeknek megfelelő tankönyvek közül a kedvezőbb árú és kedvezőbb szállítási feltételekkel rendelkező tankönyveket választjuk,
- az oktatók munkáját segítse az órai munkában,
- az oktató választása nem idézhet elő olyan helyzetet, amely miatt a törvényben meghatározott körben sérülne az ingyenesség elve, a térítésmentes tankönyvhöz való hozzájutás lehetősége minden arra jogosult tanuló számára.

Az iskolai tankönyvellátás feladata a tankönyv beszerzése és a tanulókhöz történő eljuttatása. Az iskolai tankönyvellátás keretében kell biztosítani, hogy az iskolában alkalmazott tankönyvek az iskola tanulói részére megvásárolhatók legyenek. A tankönyvellátás feladatait iskolánkban az igazgató által megbízott tankönyvfelelős látja el. Az iskolai **tankönyvellátás rendjét** a szakmai munkaközösség véleményének kikérésével évente az iskola igazgatója állapítja meg. (A tankönyvellátás helyi rendjét az iskolai SZMSZ melléklete tartalmazza.)

Az iskola a www.jendra.hu honlapon (dokumentumok) tájékoztatja a tanulókat és a szülőket az iskolai tankönyvellátás folyamatairól (a támogatás feltételeiről, az igénybejelentés módjáról, a határidőkről), és nyilvánosságra hozza az alapvető dokumentumokat.

11. A tanulók tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja

Az értékelés módja

Az oktatók a tanulók teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékelik, félévkor és tanév végén osztályzattal minősítik.

Az alkalmazható érdemjegyek, osztályzatok a következők:

5 – jeles

4 – jó

3 – közepes

2 – elégséges

1 – elégtelen

A félévi és év végi minősítésre a szaktanár tesz javaslatot, melyet a nevelőtestület hagy jóvá.

A beilleszkedési szakaszban a tanulók teljesítményét lehetőleg csak szóban értékeljük, osztályzatot csak pozitív értékelés esetén adunk.

Félévente minden tanulónak legalább az adott tantárgy heti óraszámának megfelelő osztályzattal kell rendelkeznie, de a félévben adott osztályzatok száma heti 1 órás tantárgyak esetében sem lehet kettőnél kevesebb, gyakorlaton a tanulók osztályzására havonként kerül sor.

Minden esetben egy alkalommal kell lehetőséget adni az elégtelen témazáró/dolgozat osztályzat kijavítására (a tanulóval megbeszélte követelmények teljesítése után). Az egyéb osztályzatok javítására lehetőség adható, amennyiben az a tanuló tanulmányi fejlődését szolgálja.

Tantárgyanként tantervek rögzítik a számonkérési formákat (ezen belül a témazáró dolgozatok számát), azok rendszerességét.

Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezletén áttekinti és az oktatók, ill. az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről:

- a félévi és év végi osztályzatokat a tanulókkal a tanulmányi csoportban megvitatjuk, a javasolt osztályzatokat az osztályozó értekezlet előtt két nappal a szaktanár az e-naplóban a használati útmutató szerinti módon rögzíti. Abban az esetben, ha a tanuló osztályzata nincs összhangban a tantárgy helyi tantervében rögzített követelményekkel, a munkaközösség-vezető vagy az osztályfőnök a szaktanárral beszélgetést kezdeményez. Ha az osztályozó konferenciáig nem születik a tanuló javára történő megegyezés, az osztályzatot a nevelőtestület állapítja meg.
- Az osztályzatok jellegüknek megfelelő súllyal, ill. arányban szerepelnek az év végi osztályzat megállapításánál. Az érdemjegyek súlyozása szaktanári döntés függvénye, azzal a feltétellel, hogy annak szempontjait a szaktanárnak a tanév elején a tanulókkal közölnie kell.
- Az év végi érdemjegyek megállapításánál a különböző munkaközösségek a tantárgyra jellemző sajátosságok alapján maguk döntenek az alábbi elveket figyelembe véve.

A tantárgyat tanító tanárnak legyen mérlegelési lehetősége az alábbi esetekben az év végi érdemjegy meghatározásában (főleg az elégtelen vagy elégséges osztályzat mellett való döntés esetén) az elektronikus naplóban megjelenő súlyozott átlagtól függetlenül:

- ha a tanulónak a tanév során írt minden témazáró dolgozata elégtelen,
- ha a tanuló jegyeinek több mint fele elégtelen,
- ha az első félév végi eredményekhez képest nagymértékű romlást vagy javítást tapasztalunk a tanév végéig, az év végi érdemjegy akár két jeggyel is eltérhet a félévitől,
- ha a tanuló súlyozott átlaga év végén nem éri el a 2,00-t.
- Ha a tanuló valamely tantárgyból előrehozott érettségi vizsgát tett, ezáltal az adott tantárgy tanulmányi követelményeit teljesítette. Az iskola magasabb évfolyamán vagy évismétlés esetén e tantárgyat nem kell tovább tanulnia.

Külső gyakorlatokon a tanuló gyakorlati képzési keretében végzett tevékenységével összefüggésben teljesítményét, magatartását és szorgalmát a gyakorlati képzés szervezője értékeli. A tanuló félévi és év végi osztályzatát – a gyakorlati képzés szervezőjének értékelése alapján - a nevelőtestület állapítja meg, és dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről, szakmai vizsgára bocsátásáról.

Az értékelés rendszeressége:

Az egyes szaktárgyak területén a tantárgy heti óraszámánál legalább egy érdemjeggyel többel kell rendelkeznie a tanulónak az osztályozó értekezlet időpontjáig. (Kivéve, ha a tanuló huzamosabb hiányzása ezt nem teszi lehetővé.) Az évközi érdemjegyek a pillanatnyi tudást, a félévi és az év végi osztályzatok pedig a helyi tanterv követelményei elsajátításának mértékét mutatják. A tanulók gyakorlati tudását havi osztályzatok formájában értékelik.

A tudás mérésének formái:

Alapvetően a tanulók tudását írásban és szóban lehet számon kérni. Törekedni kell arra, hogy azon tantárgyak keretében, amelyből a tanuló az érettségi vizsgán, ill. a szakmai vizsgán szóban ad számot tudásáról, a szóbeli számonkérés domináljon. Ellenkező esetben pedig az írásbeli számonkérés jelentkezzen nagyobb súllyal.

Szakképző évfolyamokon a tanuló gyakorlati képzés keretében végzett tevékenységét, teljesítményét gyakorlatban ellenőrzik és értékelik. A tanórán történő számonkérést kiegészítheti a szabadon választott vagy kötelező házi dolgozat írása is. Ez lehetőséget ad a tanulóknak az adott témával kapcsolatos egyéni véleményüknek kifejtésére, és a témához kapcsolódó információk, adatok önálló összegyűjtésére.

Az értékelés nyilvántartása, közlése:

Az értékelés nyilvántartása az e-naplóban történik. Az értékelés közlése lehetőség szerint előzze meg az e-naplóban történő rögzítést, a visszajelzések legyenek rendszerezsek, egyértelműek, tárgyilagosak, amik elősegítik a gyermekek, a tanulók önértékelési képességének kialakulását, fejlődését.

Tantárgyi értékelés

A munkaközösségek tanévenként meghatározzák adott évfolyamokon a témazáró dolgozatok számát és tartalmát. Kidolgozzák a javítási útmutatókat és a ponthatárokhoz rendelt érdemjegyeket. A ponthatárok-százalékos értékei igazodnak az adott tantárgy jogszabályban meghatározott kimeneti követelményeihez (szakmai vizsga, érettségi vizsga).

A tanulók számonkérése esetén egyébként a szaktanár dönt az osztályzatokról, figyelembe véve a tanuló teljesítményét. Az érdemjegy, illetőleg az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor nem lehet fegyelmezési eszköz.

A tanulók érdekében az írásbeli számonkéréseket – a szakmai önállóság meghagyásával a következőképpen korlátozzuk:

- nagydolgozat (témazáró, szintfelmérés, kis érettségi) max. 90 perc;
- írásbeli „felelet” (röpdolgozat) max. 20 perc.

Az írásbeli számonkérésre egy tanítási napon legfeljebb kettő tanóra (90 perc) időtartam vehető igénybe. Ennek megfelelően – előzetes ütemezés alapján – egy kettő tanítási órát, vagy kettő egy-egy tanítási órát igénybe vevő írásbeli számonkérés rendelhető el.

A nagydolgozatok időpontját legalább egy héttel korábban bejelentjük (ugyanakkor a dolgozatokat a megírást követő két héten belül kijavítjuk és értékeljük).

A röpdolgozatok előzetes bejelentése nem kötelező, de a napi 90 perces írásbeli számonkérési időtartam ilyen számonkérési formában sem léphető túl. A korlátozás nem vonatkozik a pótló, illetve javító dolgozatot írókra, ez esetben – indokoltan – a 90 perc maximális időtartam átléphető.

Fokozottan ügyelünk arra, hogy az írásbeli számonkérések bejelentése történjen meg az e-naplón keresztül is, megkönnyítve ezzel a tanulók és az osztályban tanító szaktanárok számára az áttekinthetőséget és tervezhetőséget.

A tanórán kívüli foglalkozásokon végzett munka a kapcsolódó tantárgy minősítésénél pozitív irányban figyelembe vehető. Az osztályzást értékeléssel kapcsoljuk össze. Az értékelésbe bevonjuk a tanulókat, a félévi és év végi minősítéseket a tanulmányi csoportokban megvitatjuk. Iskolánk középiskolai jellegéből adódóan az adható házi feladatokat sem hétköznapiakra, sem hétvégére, sem szünetekre nem korlátozzuk, ugyanakkor szem előtt tartjuk a mértékletesség elvét.

12. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei

A továbbhaladás évenkénti kritériuma:

a, nevelőtestület határozata alapján a helyi tantervnek megfelelően az éves szaktárgyi követelmények legalább elégséges szintű teljesítése.

b, a jogszabályban meghatározott évfolyamokon sikeres ágazati alapvizsga letétele

Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és az oktató, az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

Abban az esetben, ha az év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület felhívja az érdekelt oktatót, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról, és indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha az oktató nem

változtatja meg döntését, és a nevelőtestület ennek indokaival nem ért egyet, az osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján a tanuló javára módosítja.

Az igazgató a tanulót kérelmére – kiskorú tanuló esetében a szülő kérelmére – felmentheti – a szakmai képzés kivételével – az iskolai kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól, ha a tanuló egyéni adottságai, sajátos nevelési igénye, továbbá sajátos helyzete ezt indokoltá teszi.

Azt, akit felmentettek a kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól, az igazgató által meghatározott időben, és a nevelőtestület által meghatározott módon ad számot tudásáról. Ez iskolánkban elsősorban osztályozóvizsgát jelent. (Az igazgató egyéni mérlegelés alapján ettől eltérhet.)

Az iskola a tanév során két alkalommal szervez osztályozóvizsgát, a félévzárást megelőzően január hónapban, a tanévzárást megelőzően május-június hónapokban. Erről az érintett tanulókat írásban értesítjük.

A sajátos nevelési igényű tanulót, ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi, a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az igazgató mentesíti

- a) az érdemjegyekkel és osztályzatokkal történő értékelés és minősítés alól, és ehelyett szöveges értékelés és minősítés alkalmazását írja elő, egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alól.

Iskolánkban nem támogatjuk a tanórák alóli felmentést abban az esetben, ha a szakmai vizsga kimenete ezt nem teszi lehetővé.

Ha a tanuló igazolt és igazolatlan mulasztása egy tanítási évben együttesen meghaladja az elméleti tanítási órák 20 százalékát (12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet (164 § alapján), illetve az igazolt és igazolatlan mulasztása egy adott tantárgyból egy tanítási évben a tanítási órák harminc százalékát, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem osztályozható, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen. A nevelőtestület az osztályozóvizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a húsz tanórai foglalkozást, és az iskola eleget tett a jogszabály által meghatározott értesítési kötelezettségének. Ha a tanuló teljesítménye a tanítási év végén nem minősíthető, tanulmányait évfolyamismétléssel folytathatja. Ha a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye érdemjeggyel nem volt minősíthető, félévkor osztályozóvizsgát kell tennie.

A tanulmányok alatti vizsgáztatás rendjét, a vizsga részeit, az értékelés tantárgyankénti szabályait a szakmai program I. melléklete tartalmazza. A szaktárgyi követelményeket a tantárgyak részletes tanterve tartalmazza. Sikertelen javítóvizsga évismétlést von maga után.

13. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

A tanulóközösségek vagy egyes tanulók a tanulmányi és közösségi tevékenységében elért kiemelkedő eredményeiért jutalmazhatók.

Jutalmat kaphat az a tanuló, aki:

- folyamatosan kiemelkedő tanulmányi teljesítményt nyújt;
- kiemelkedő tanulmányi eredményt ér el valamely tantárgyban;
- tanulmányi versenyen jó teljesítményt nyújt;
- az iskola hírnevét öregbítő módon szerepel valamely vetélkedőn, versenyen, pályázaton;
- folyamatosan kiemelkedő a szorgalma;
- kimagasló sporteredményt ér el, és tanulmányi munkája ellen sincs kifogás;
- az iskolai vagy osztály közösségért munkát vállal, és azt példásan teljesíti.

Az intézményi szinten is kiemelkedő teljesítményt nyújtók jutalmazása az iskolai tanulóközösség előtt történik az iskolai ünnepélyek alkalmával.

A magatartás és szorgalom minősítésének elvei

A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az osztályfőnök – az osztályban tanító oktatók véleményének kikérésével – végzi.

A minősítési rendszer a programban megfogalmazottakon alapul. A nevelőtestület által elfogadott minősítési elvek nem jelentenek merev korlátokat, javasolt szempontként kerültek megfogalmazásra.

A minősítési rendszer a fokozatosság elvének szem előtt tartásával a személyiségjegyek kialakulásának mértékén nyugszik az életkori sajátosságokból adódó elvárhatósági szint figyelembe vételével.

A kilencedik évfolyam a követelmények és a szabályok tudatosulásának folyamata, a tízedik évfolyamon a tudatosságot visszatükröző magatartás, a tizenegyedik évfolyamtól az önállóság és az öntevékenység szintje a követelmények teljesítésében az általános megközelítési szempont.

Magatartás:

A magatartás jegy megítélésekor a következő szempontokat vizsgáljuk:

- iskolai nevelőmunka szempontjából fontos személyiségjegyek fejlettségi szintje (nyitottság, segítőkészség, őszinteség, a társak, felnőttek tisztelete stb.);
- iskola értékrendjéhez való viszonya, részvétele a közös feladatokban, a feladatvállalás és teljesítés jellemzői;

- iskolai munkarend és fegyelem követelményeinek betartása (tanórai viselkedés, késés, mulasztás stb.).

Lehet:

- 5 példás**
- 4 jó**
- 3 változó**
- 2 rossz**

Ne legyen a tanuló magatartása **példás**, ha:

- a követelményszempontok valamelyikét (beleértve a tanulmányi munkát is) semmibe veszi;
- írásbeli figyelmeztetése van (osztályfőnöki, igazgatói).

Ne legyen **jó**, ha:

- a követelmények valamelyikét durván semmibe veszi;
- fegyelmi büntetése van;
- négynél több igazolatlan órája van.

Ne legyen **változó**, ha:

- a követelményeket nem veszi figyelembe, a közösséget magatartásával rendszeresen akadályozza abban, hogy a feladatait teljesíteni tudja;
- fegyelmi büntetése van;
- tíznél több igazolatlan órája van.

Szorgalom:

A szorgalom jegy megítélésekor a tanuló képességei és teljesítményei közötti összefüggéseket a következő területeken vizsgáljuk:

- felkészülésének rendszeressége,
- következetesség a kötelező feladatok teljesítésében,
- tanórai aktivitása,
- a vállalt feladatok teljesítésének szintje (pályázatokon, versenyeken való részvétel).

Lehet:

- 5 példás**
- 4 jó**
- 3 változó**
- 2 hanyag**

Példás a minősítése annak a tanulónak, aki:

- erejéhez, képességeihez mértén pontosan, alaposan, törekvően, kötelességtudattal és egyenletes színvonalon végzi a munkáját.

Jó szorgalmi fokozatot kap az a tanuló, akinek:

- munkáját kisebb hiányosságok, egyenetlenségek ellenére általában a kötelességtudat, rendszeresség jellemzi.

Változó szorgalmi fokozatot kell adni annak a tanulónak, akinek:

- a tanórákra való felkészülése rendszertelen,
- tanulmányi munkája hullámzó,
- aki képességei alatt teljesít, vagy
- aki valamelyik tantárgyból elégtelen minősítést kap.

Hanyag minősítést kell kapnia annak a tanulónak, aki:

- tanulmányi kötelezettségeinek következetesen nem tesz eleget,
- érdektelenség, közöny jellemzi, vagy
- egynél több tantárgyból elégtelen minősítést kap.

14. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az iskola köteles folyamatosan törődni valamennyi gondjaira bízott fiatallal, különösen pedig a hátrányos, illetve veszélyeztetett tanulókkal. Az ez irányú tevékenységet – amely kiterjed az egész nevelőtestületre – az ifjúságvédelmi felelős koordinálja. Az ifjúságvédelmi felelős munkája során együttműködik a szülőkkel, nevelőkkel, az iskolaorvossal, és iskolapszichológussal, az iskolai szociális munkással, valamint az iskola igazgatójával. Kapcsolatot tart mindazon szervekkel, akik segítségére lehetnek a veszélyeztetettség, a hátrányos helyzet megelőzésében, felszámolásában. Vezeti a szükséges nyilvántartásokat.

A hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulók felkutatásában, a beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdők megismerésében valamennyi oktató, osztályfőnök segítséget nyújt az ifjúságvédelmi felelősnek és az iskolai szociális munkásnak, folyamatosan együttműködnek velük a megelőző és megszüntető tevékenységben egyaránt.

A megelőzés területei, módszerei:

- egészséges életmódra nevelés,
- felvilágosítás, tájékoztatás.
- tájékozódás,
- egyéni foglalkozás,
- rendszeres együttműködés (szülőkkel stb.),
- akarati tulajdonságok fejlesztése,
- helyes önismeretre nevelés,
- célok kialakításának elősegítése.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása:

A tehetségek gondozása mellett fontos terület a tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása. A tanulási nehézségek ritkán vezethetők vissza egyetlen okra. Okként három tág kört említhetünk, melyek lehetnek iskolán belüli, iskolán kívüli és személyes feltételek (tehetség, szorgalom).

E területen is fontos feladat a tanuló megismerése, az ok feltárása. A problémák kezelése a szaktanár - osztályfőnök - iskolapszichológus szoros együttműködését igényli. Az iskolán belüli okok megszüntetésének alapfeltétele a tanuló és tanár emberi kapcsolatának kialakítása. E feltétel megléte mellett differenciált órai munkával, integrált oktatási formában, szükség esetén tanórán kívüli egyéni vagy kiscsoportos foglalkozások keretében segítjük tanulónkat a nehézség leküzdésében.

Az iskolán kívüli okokat, melyek igen sokrétűek lehetnek, a szülőkkel együttműködve csökkenthetjük, illetve szüntethetjük meg. Alapfeltétel tehát az iskola és a szülők élő kapcsolata. Külön feladat a szociális hátrányok enyhítése, a rossz társaság és a drog problémájának megoldása.

Motiváció nélkül nem létezik tanulás. Tanulási tevékenységünket eredmények és kudarcok kísérik. Ha az eredmények okán a gyermek elismerést, kudarc esetén pedig segítséget kap, akkor pozitív beállítottságot szerez az aktuális tevékenységéhez, amely a tanulás szeretetét hozhatja magával. A tanulók személyisége nem fejlődhet másként, mint lehetőségeinek és szükségleteinek megfelelően tervezett tevékenységrendszerben. Ebben a tevékenységrendszerben az oktatók kiemelt feladata a tanulók tanulás iránti motivációjának differenciált fejlesztése. Ezért oktatóink törekszenek arra, hogy olyan módszereket és eljárásokat alkalmazzanak, amelyek segítik a tanulók motivációs rendszerének felépítését, fejlesztését, és korrigálását. Ebben segítséget nyújt oktatóinknak az iskola Komplex pedagógiai módszertani fejlesztési terve (lásd melléklet)

Szomorú, de igaz, hogy az utóbbi évek tapasztalatai azt mutatják, hogy a középiskolás korosztálynál is foglalkozni kell az alapkészségek: olvasás, írás, helyesírás, szabatos beszéd, számolás kialakításával és fejlesztésével. Ki kell alakítani az értelmes olvasás képességét, mely nélkül nem lehetséges a problémamegoldás. Fejlesztendő alapkészségek közé kell sorolni a memóriát, az emlékezet fejlesztését, a problémamegoldó gondolkodás kialakítását. Jelentős súlyt kell kapnia a tanulás tanításának. Kilencedik évfolyamon jelentős időt fordítunk a tanulásmódszertani támogatásra osztályfőnöki órakeretben, az egyéni és kiscsoportos fejlesztések kérdéseiről ad bővebb képet ad a mellékletben található Alapkészségek fejlesztési terve.

A szociális hátrányok enyhítése:

Kimutatható a kapcsolat a gyenge tanulmányi munka és a szociális hátrányok között. E hátrányok enyhítése jótékony hatással van a tanulmányi eredményekre.

Sajnos a szociális hátrányban levő tanulóknak sok segítséget nyújtani anyagi téren nem tudunk, de az ilyen tanulók figyelmét felhívjuk az iskola, a fenntartó, a lakóhelyi önkormányzatok és alapítványok által nyújtott lehetőségekre, a tankönyvsegélyre, a tankönyvtámogatásra, a tartós tankönyvek használatának lehetőségére, a kedvezményes, illetve térítésmentes menzai ellátásra, az iskolai könyvtár fokozott használatára.

Figyelemmel kísérjük a pályázati kiírásokat és élünk az azok kínálta lehetőségekkel, ha azok a szociális hátrányok enyhítését célozzák meg.

15. Szakmai program a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő, sajátos nevelési igényű tanulók, illetve a képzésben részt vevő fogyatékkal élő személyek segítésére. Új.

Iskolánk alapító okiratát tekintve nem tartalmazza az integrált nevelés feladatát, nem vállalta fogyatékkal élő személyek, sajátos nevelési igényű, valamint beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő tanulók speciális felkészítését különböző szakmákra. Ennek ellenére iskolánk tanulóinak mintegy 10-15%-a küzd beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel illetve sajátos nevelési igényű. Ez az arány az elmúlt években enyhén emelkedő tendenciát mutat. Tanulóink közt elsősorban a magatartási, beilleszkedési, tanulási nehézség, valamint a diszlexia, diszgráfia és diszkalkulia jelenik meg, melyek az önálló ismeretszerzést, tanulást nehezítik. Néha előfordul figyelemzavaros hiperaktivitással és az autizmus spektrumzavar enyhe formájával küzdő tanuló is. Ennek megfelelően nem mehettünk el a felmerülő tennivalók mellett, elköteleződést vállaltunk az érintett tanulók szakmára való felkészítésében, támogatásában.

1. A tanulók felvétele képzéseinkre

A technikumba, szakképzőbe történő felvételhez egészségügyi alkalmassági vizsgálat is szükséges a szakmára vonatkozó KKK-nak megfelelően. Fontos tudni, hogy pszichológiai-munkabiztonsági okokból a sajátos nevelési igényű tanulók, a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók problémáikat az egészségügyi alkalmassági vizsgálatot végző orvossal kötelesek közölni. Az orvosi alkalmassági vizsgálatot követően egyeztetünk a szülőkkel, áttekintjük a tanuló szakértői véleményét és az érintettség típusának, súlyosságának, a tanuló szocializáltságának figyelembe vétele mentén döntünk a tanuló felvételi alkalmasságáról.

Szem előtt kell tartanunk, hogy az egyes szakmák követelményeinek mennyire tudna eleget tenni a tanuló, jelentene-e önmagára vagy másokra veszélyt munkavégzés közben, s tudunk-e számára megfelelő – szükség esetén speciális - segítséget biztosítani tanulmányai során.

2. A tanulók támogatása tanulmányaik során

Iskolánkban tanuló sajátos nevelési igényű, valamint beilleszkedési, tanulási, magatartási zavarral küzdő tanulók fejlesztő foglalkozásokon vesznek részt a szakértői véleményben meghatározott területek fejlesztése érdekében. A fejlesztés az egyéni fejlesztési terveknek megfelelően zajlik, a fejlesztési terveket rendszeresen ellenőrizzük, szükség esetén módosítjuk. A fejlesztések kiemelt területe az alapkészségek fejlesztése, a tanulási módszerek gazdagítása, az önálló tanulás technikáinak kialakítása, valamint a kognitív készségek fejlesztése. A fejlesztéseket fejlesztő pedagógus, integrált nevelés területén képzett pedagógus illetve gyógypedagógus végzi. A fejlesztések során a fejlesztő munkacsoport tagjai segítik egymást és a tanuló szaktanárait a differenciálás megvalósításában. A tanulók támogatásában jelentős szerep hárul az iskolapszichológusra, a gyermek- és ifjúságvédelmi felelősre és az iskolai szociális munkásra is.

A hátránykompenzáció biztosítása érdekében a tanuló szükségleteihez, képességeihez, készségeihez illeszkedő módszertani eljárások, eszközök, módszerek, a tanulást-tanítást segítő speciális eszközök, a gyógypedagógus módszertani iránymutatásainak beépítése, alkalmazása szükséges a napi pedagógiai gyakorlatban.

A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében a tananyag feldolgozásánál az oktatóknak figyelembe kell vennie a tantárgyi tartalmaknak a tanulói sajátosságokhoz való illesztését. Ez az adaptálás lehetővé teszi az egyéni haladási ütem biztosítását, valamint a differenciált, optimális esetben személyre szabott nevelés, oktatás során az egyéni módszerek alkalmazását. A pedagógus alkalmazhat a tanulók érdeklődésére építő egyéni vagy csoportos projektfeladatot is. Az aktív tanulás segítése a különleges nevelési-oktatási szükségleteinek vagy fogyatékosságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező szakember támogatásával történik, melyhez szükség esetén külső tanácsadó segítségét kérjük a pedagógiai szakszolgálatától (pl. hallássérült vagy mozgásban korlátozott tanulók esetében).

A követelmények igazodnak a fejlődés egyéni üteméhez. A tartalmak kijelölésekor lehetőség van egyes területek módosítására, elhagyására vagy egyszerűsítésére, illetve új területek bevonására.

Az érintett tanulók esetében a szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleményében javaslatot tesz a tantárgyak vagy tantárgyrészek osztályozása alóli felmentésre, fejlesztő foglalkozásra, valamint egyéb kedvezményekre a tanulmányok támogatására (segédeszköz használata, hosszabb felkészülési idő dolgozatoknál, szóbeli vagy írásbeli számonkérés előnyben

részesítése, szövegértés nehézségei miatt a feladatok értelmezésében nyújtott segítség). E javaslatokat összevetjük a szakma tartalmi követelményeivel, s az igazgató döntése alapján biztosítunk kedvezményeket. Alapbeállítódásunk a tolerancia és az elfogadás, de a szakma követelményeivel össze nem egyeztethető kedvezményeket nem tudjuk biztosítani.

Az érintett tanulók esetében fontos a közösség elfogadásának figyelemmel kísérése. Az osztályfőnökök - szükség esetén az iskolapszichológussal, és az iskolai szociális munkással együttműködve - segítik, hogy a tanulókat elfogadó, segítő kortársi közösség vegye körül. Fontosnak tartjuk diákjainkban kialakítani a mássággal szembeni toleranciát, a hátránnyal küzdő emberek iránti nyitottságot és segítőkészséget. Kiemelt feladat a hátrány mellett az erősségek felismerése és kiemelése, a tanulók önelfogadásának és önbizalmának támogatása.

Az érintett tanulók szakvéleményeiben előírt időpontban iskolánk a szülők hozzájárulásával kezdeményezi a tanulók szakértői véleményeinek felülvizsgálatát.

Kiemelt feladat a tanulók esetében a gyakorlati munkahelyekkel való együttműködés. Fontos, hogy ne pusztán az iskola falain belül, hanem a gyakorlati munka helyszínén is elfogadó, támogató környezetet találjunk a tanulók számára. Számos nehézség nem jelent problémát a gyakorlati helyszíneken, tanulóink kiválóan teljesítik az elvárásokat. Előfordulhat azonban, hogy szükséges a gyakorlati helyen is előre jelezni a tanuló sajátos nevelési igényét, fogyatékkal való érintettségét, ami fokozott odafigyelést kíván a mentorától is. Fontos, hogy a tanműhelyekben kiemelt legyen a szakmai szocializáció a tanulók esetében, megtalálva azokat a munkafeladatokat és eljárásokat, melyekkel eredményesen tud teljesíteni a tanuló.

3. A tanulmányok zárása

A fogyatékkal élő, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók is vizsgákkal zárják tanulmányaikat. A vizsgákon is kérhetik a tanulmányok során megkapott segítséget, könnyítéseket. A vizsgákra vonatkozó kérvényeket fiatalkorú tanuló esetében a szülő, nagykorú tanuló esetében maga a tanuló nyújthatja be. A kérvényeket az igazgató bírálja el, erről határozatot hoz. A tanuló szakvéleményben meghatározott érintettsége okán mentesülhet vizsgatárgy alól, helyette más vizsgatárgyat választhat. Kivételt képeznek szakmai vizsgarészek, mely alól a tanuló nem mentesülhet. A tanulókat egyéni sajátosságaik miatt további kedvezmények illethetik meg, melyek lehetnek:

Írásbeli vizsgák esetén:

- az írásbeli feladatok megválaszolásánál rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perc többletidő,
- az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használata,
- írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsga választása,

- a feladat, kérdések felolvasása a vizsgázó kérésére a vizsgáztató tanár által,
- mentesség a helyesírás értékelése alól, a vizsgadolgozat csak tartalmi elemei alapján történő értékelése.

Szóbeli vizsgák esetén:

- A harminc perc gondolkodási időt legfeljebb tíz perccel történő megnövelése,
- a szóbeli vizsga írásban való teljesítése.
- Ha a vizsgázónak engedélyezték, hogy az írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen vagy a szóbeli vizsgát írásban tegye le, és a vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészekből áll, két vizsgatételt kell húznia, és az engedélynek megfelelő tételeket kell kifejtene. A felkészüléshez és a tétel kifejtéséhez rendelkezésre álló időt tételenként kell számítani. A vizsgázó kérésére a második tétel kifejtése előtt legfeljebb tíz perc pihenőidőt kell adni, amely alatt a vizsgázó a vizsgahelyiséget elhagyhatja.

Az egyéni sajátosságok és a tanuló szakértői véleménye alapján további segítői lehetőségek is megítélhetők, melyekre iskolánkban még nem volt ugyan példa, de elképzelhetőek (pl. hallássérült vagy mozgáskorlátozott tanulók esetében). Hisszük, hogy a hátrányok ellenére is, kellő támogatással, egyéni utak biztosításával jó szakemberekké válhatnak diákjaink.

16. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

Városunkban öt nemzeti kisebbségi testület működik: az ukrán, az örmény, a német, a roma és a lengyel. E nemzetiségek kultúrájának megismerésére szolgáló tananyagot a kisebbségi testületek képviselőinek segítségével dolgozzuk ki, és építjük be a történelem tantárgy helyi tantervébe. A tananyag minél hitelesebb átadása miatt ezeket az órákat külső előadókkal tartjuk meg, akik az adott nemzetiséghez tartozó képviselők lesznek.

17. A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek

A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

Iskolánk kezdettől fogva részt vesz a tanulók fizikai állapotának mérésében, a lehetséges alternatívák közül a **bővített változatú „Netfit” mérést** választva. A mérés eredményeit osztályonként, nemenként, valamint évfolyami és iskolai szinten összesítjük és értékeljük (valamint továbbítjuk az országos adatbázisba), és a tapasztalatok alapján tervezzük meg a következő évi munkánkat.

IV. Képzési program

• Ágazati alapoktatás megszervezése

Iskolai keretekben történik a képzés megszervezése. A technikum és szakképző osztályok között az átjárhatóság biztosított. Ennek részleteit lásd I. nevelési program vonatkozó részeinél.

Az egyes tantárgyak óraszámait az óratervekben a tartalmakat a vonatkozó mellékletben találhatók meg.

Az ágazati alapoktatás a sikeres ágazati alapvizsga letételével zárul. Az ágazati alapvizsga eljárás rendjét a Veszprémi SZC az Ágazati vizsga helyi szabályai dokumentuma tartalmazza. (www.jendra.hu)

• Szakirányú oktatás

A szakirányú képzés egyes tantárgyainak óraszámait az óratervek, a tartalmakat a vonatkozó mellékletek tartalmazzák. Az óraterveket a duális partnerek elvárásai alapján alakítottuk ki. A duális partnerekkel az együttműködés folyamatos.

Duális partnerekkel való együttműködés során el kell végezni:

- Egyeztetéseket a tartalmi és technikai kérdésekben
- Képzési igények vagy képzési szükségletek azonosítását
- A vállalkozások méretéhez, lehetőségeihez igazodó elvárások figyelembevételének megfelelő korrekciókat

• Oktatás szervezés elvei

- Elvárt tanulási eredményeket lásd a vonatkozó mellékletben található PTT-ben leírtak
- A képzést gyakorlat orientáltan szervezzük, alkalmazzuk a projekt módszert.
- Projektek értékelést szövegesen is el kell végezni, amit tárolni szükséges.
- A teljesítmény értékelésére az alábbi lehetőségek közül lehet választani (szükség esetén akár átfedéssel is):
  - osztályzat a projekt feladatban nyújtott teljesítményért,
  - osztályzat tanulási területenként,
  - osztályzat tanulási témánként.
  - osztályzat tantárgyanként

- **Oktatás tartalmi kérdései**

Lásd a munkaközösségenként rendszerezett melléletekben, ami minden szakirányunkat és szakmánkat naprakészen tartalmazza.

- **Az iskola óratervei**

Az óraterveket a 3.sz. melléklet tartalmazza.

A helyi tantervek egyes tantárgyakra vonatkozó részletes tartalmát a. **mellékletek** tartalmazzák.

A csoportbontásokat „*”-gal jelöltük, melynek alkalmazása során a jogszabályi és szakmai szempontokat vettük figyelembe. A szabad órakeret felhasznált óráit „+”-al jelöltük. Ezeket a vizsgákra felkészítéshez és az általános műveltség biztosításához kapcsoltuk.

Érvényességi rendelkezések

A jelen szakmai program érvényességi ideje

A jelen pedagógiai programban foglaltak igazgatói jóváhagyás után, felmenő rendszerben lépnek hatályba, a 2020/2021. tanévtől.

A szakmai program módosításának módja, lehetséges indokai

A szakmai programban foglaltak **oktatótestületi határozattal** módosíthatók. A módosítás tényszerű felsorolása mellett csatolni kell a változás rövid indoklását is.

A módosítás lehetséges okai a következők lehetnek:

- jogszabályi változás;
- az iskolafenntartó írásbeli kérései, utasításai;
- a diákönkormányzat írásbeli javaslata;
- munkaközösségek írásbeli javaslata;
- a szülői szervezet írásbeli javaslata.

A szakmai program felülvizsgálatának mechanizmusa

A szakmai program időarányos megvalósítását az iskolavezetés évente értékeli a munkaközösség-vezetők közreműködésével, amelyet a oktatótestület is megvitat. Ha szükséges, akkor módosító javaslatot terjeszt az iskolavezetés, vagy a munkaközösség-vezető(k) az oktatótestület elé. A szakmai program módosítása a fent leírtaknak megfelelően történik.

Mellékletek

A pedagógiai program mellékletét képezik:

- A tanulmányok alatti vizsgákra vonatkozó helyi szabályzat;
- Az érettségi vizsgatárgyak általános követelményei,
- Komplex pedagógiai-módszertani fejlesztési terv,
- Alapkészségek fejlesztési terve,
- Pályaorientáció/életpálya-építés terve,
- Második esély tagintézményi terv,
- Lemorzsolódás elleni iskolai stratégia.

1. számú melléklet - A tanulmányok alatti vizsgákra vonatkozó helyi szabályzat

Külön dokumentumban csatolva, honlapunkon a Képzési program menüpont alatt.

**2. számú melléklet - Az érettségi témakörei és követelményei
AZ ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYAK ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI**

Külön dokumentumban csatolva, honlapunkon a Képzési program menüpont alatt.

3. számú melléklet - Óratervek

Külön dokumentumban csatolva, honlapunkon a Képzési program menüpont alatt.

4. számú melléklet - Képzési programok

Külön dokumentumban csatolva, honlapunkon a Képzési program menüpont alatt.

Érvényesítő rendelkezés

Az oktatói testület a Szakmai Programot 2021.05.19-i értekezletén elfogadta 2 fő ellenszavazattal, tartózkodás nélkül elfogadta.

Veszprém, 2021.05.20.

Gulkai László sk.
igazgató